

HRVATSKI VOJNIK

Broj 205. Godina V. 12. rujna 2008.

www.hrvatski-vojn timer.hr

BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2,10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,80; SIT 430,00 • SEK 17,00 • NOK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

RAZGOVOR kontraadmiral Ante Urlić, zapovjednik HRM-a
Imamo jasnu viziju svoga razvoja

Spremni za misiju u Čadu

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović

(zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić

(vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:

Toma Vlašić (toma.vlasic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić

(mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir,

(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotograf: Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)

(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Pretpлата:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informira-

nje), devizni račun u Zagrebačkoj banci

30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje),

žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj

165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-

platnike da nakon uplate kopiju uplatnice

pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisak:

Tiskara Zelina d.d.,

K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.

252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojn timer.hr>E-mail: hrvojn timer@morh.hr

Naklada: 5800 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2008.Novinarski prilogi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Kontraadmiral Ante Urlić, zapovjednik HRM-a

HRM je instrument hrvatske pomorske moći i odlučujuća poluga u očuvanju suverenosti na našem moru. Posljednjih godina ulažu se znatna sredstva u modernizaciju i opremanje te nabavu i izgradnju novih plovih sredstva koja će biti kompatibilna s mornaricama NATO saveza...

Strana 4

Obilježena osma obljetnica Bojne za specijalna djelovanja

"Vi ste temelj sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga", poručio je ministar Vukelić postrojenim specijalcima, te im zahvalio za doprinos u ostvarenju hrvatskih strateških ciljeva, a general Lucić je podsjetio na njihovu mirnodopsku ulogu koja podrazumijeva spremnost pomoć civilnom društvu u bilo kakvim oblicima ugroze

Strana 8

26. svjetsko vojno prvenstvo u hrvanju

Fantastična braća Neven i Nenad Žugaj, dvadesetpetogodišnji blizanci, poručnici Hrvatske vojske, hrvatski "civilni" hrvачki reprezentativci i diplomirani kineziolozi osvojili su dvije svjetske medalje! Neven je osvojio zlato u kategoriji do 74, a Nenad bronzu u kategoriji do 84 kilograma...

Strana 12

Sea King Mk 7 - mornarički leteći radar

Novi radar Searchwater 2000AEW omogućio je Sea King Mk 7 ASaC-u otkrivanje i praćenje ciljeva na kopnu, što je britanska vojska dobro iskoristila tijekom operacije Telic

Strana 22

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

**Kontraadmiral Ante Urlić,
zapovjednik Hrvatske ratne mornarice**

Imamo jasnu viziju svoga razvoja

HRM je instrument hrvatske pomorske moći i odlučujuća poluga u očuvanju suverenosti na našem moru. Posljednjih godina ulažu se znatna sredstva u modernizaciju i opremanje te nabavu i izgradnju novih plovnih sredstva koja će biti kompatibilna s mornaricama NATO saveza. Daljnji razvoj HRM-a bit će u funkciji podizanja sposobnosti za suprotstavljanje novim rizicima i izazovima koji dolaze iz pomorskog okružja. Imamo jasnu viziju svoga razvoja i neprestano radimo na podizanju naših ključnih sposobnosti

— Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN —

Hrvatska ratna mornarica uskoro će obilježiti svoj Dan i sedamnaestu obljetnicu ustrojavanja. O onom što je u tom razdoblju učinjeno, ali i o daljnjem razvoju razgovarali smo sa zapovjednikom HRM-a kontraadmiralom Antom Urlićem.

Hrvatska ratna mornarica posljednjih nekoliko godina svoj Dan i obljetnicu ustrojavanja obilježava svaki put u drugom gradu. Ove godine to je Makarska...

U stvaranju HRM-a sudjelovali su ljudi iz svih krajeva Lijepe Naše. Zbog toga smo odlučili da bi bilo dobro, osim u Splitu kao najvećoj bazi HRM-a, proslave Dana HRM-a organizirati i u drugim gradovima duž obale kao i na našim otocima. Do sada je proslava Dana HRM-a, osim u Splitu, bila održana u Šibeniku, Puli, Dubrovniku i Zadru. Središnja svečanost obilježavanja Dana HRM-a ove godine bit će u Makarskoj. Makarska je tijekom po-

vijesti imala značajnu ulogu u stvaranju hrvatske mornarice. Poznato je da se baš u tom području srednjodalmatinskog akvatorija u vrijeme kneza Branimira, kad je Hrvatska postala potpuno neovisna država, odigrala poznata bitka u kojoj su 18. rujna 887. godine poraženi Mlečani, koji su htjeli prisvojiti hrvatsku obalu i otoke. Sjećanje na taj događaj i značenje rujna 1991. godine u stvaranju HRM-a uzeti su kao Dan Hrvatske ratne mornarice. Ova pomorska pobjeda Hrvata - Neretvana - Primoraca nije prva, ali je važna jer je potvrdila trajnu nazočnost i vezanost Hrvata uz obale Jadrana te potvrdila izreku da se ni jedno more ne može pokoriti ako se ne pokori narod uz njegove obale. Tijekom Domovinskog rata ova izreka je još jednom potvrđena i pokazala je da je snaga u narodu. Naime, već početkom rujna 1991. događanjima u luci Ploče, u akciji "Zelena tabla - Male Bare", zauzimanjem skladišta naoružanja stva-

rani su preduvjeti za otpor neprijatelju. Ubrzo nakon toga ponosni sinovi Krešimirova grada Šibenika udarili su temelje današnjoj Hrvatskoj ratnoj mornarici, koja je već do kraja 1991. uspjela razbiti neprijateljsku blokadu i protjerati neprijatelja iz hrvatskog dijela Jadrana. Tada smo pokazali svima da smo odlučni i sposobni obraniti opstojnost naše domovine. I zato proslavljajući Dan HRM-a u različitim mjestima želimo odati dužno poštovanje svima onima koji su pridonijeli njegovu stvaranju. Makarski kraj, od uspostave hrvatske države do danas, dao je dva zapovjednika HRM-a, među kojima je bio i prvi zapovjednik HRM-a admiral flote Sveto Letica - Barba.

Kakvim biste ocijenili razvoj HRM-a u proteklom razdoblju i što biste izdvojili kao njegova najveća postignuća?

HRM je instrument hrvatske pomorske moći i odlučujuća poluga u

očuvanju suverenosti na našem moru. Posljednjih godina ulažu se znatna sredstva u modernizaciju i opremanje te nabavu i izgradnju novih plovni sredstava koja će biti kompatibilna s mornaricama NATO saveza, a uvelike je poboljšana i sustav održavanja brodova i opreme HRM-a. Učinjen je veliki napredak na području prilagodbe na putu prema NATO savezu. To se moglo napraviti samo stručnošću i profesionalnošću mornaričkog osoblja. Znatno smo napredovali u obuci i uvježbanosti i prihvatanju NATO standarda, a to smo pokazali i prošle godine na NATO vježbi Noble Midas 2007. gdje smo bili na razini NATO mornarica po izvršavanju svojih zadaća. Bez dobro obučanih kadrova ne može biti razvoja, ali preduvjet i za kadrove i za razvoj jest modernizacija postojećih i nabava novih sredstava i opreme s kojom smo već započeli. U zadnje vrijeme, imamo jaku potporu čelnih ljudi iz MORH-a i GSOSRH-a u pitanjima naših glavnih projekata opremanja i modernizacije brodova Flote i Obalne straže RH.

Spomenuli ste Obalnu stražu. Koje se aktivnosti trenutačno provode u sklopu Obalne straže?

Obalna straža skupa s ostalim državnim subjektima koji sudjeluju u zaštiti nacionalnih interesa na Jadranskom moru pridonosi sigurnosti i zaštiti ljudskih života, materijalnih dobara i očuvanju okoliša te štiti morske resurse tako da se oni upotrebljavaju u skladu s hrvatskim zakonima. Zbog toga Obalna straža mora odgovoriti na različite izazove uzrokovane ljudskim čimbenikom i prirodnim nepogodama.

Aktivnosti koje provode HRM i Obalna straža RH u njezinu sastavu imaju svrhu uspostaviti i održati pomorsku sigurnost radi osiguranja slobode plovidbe i iskorištavanja mora u skladu s hrvatskim zakonima. Osim mirnodopskih zadaća, Obalna straža kao sastavni dio ukupne pomorske moći RH, u slučaju rata, pridružuje se obrani domovine odnosno naših pomorskih granica, protiv svih prijetnji koje štete nacionalnoj sigurnosti. Najbolji način održanja pomorske sigurnosti jest stalna prisutnost na moru (opходnje, nadzori, inspekcije), ko-

ja dovodi do smanjenja kriminalnih radnji i odvratanja od njih. Kvalitetno gospodarenje morem i podmorjem donosi golema financijska sredstva pod uvjetom da se more i podmorje očuvaju od raznih vrsta ugroza.

Kako ste zadovoljni procesom opremanja i modernizacije HRM-a te profesionalnim razvojem mornaričkog kadra?

HRM, kao i cjelokupni OSRH, prolazi proces duboke transformacije i reorganizacije. Provedene reforme u području obrane dovele su nas do skorog pristupa u NATO savez i ulaska u sustav kolektivne obrane. Prioriteti koje je HRM postavio opremanjem i modernizacijom svojih snaga vezani su upravo za naš ulazak u NATO savez, tako da budemo kompatibilni i operabilni za rad s mornaricama tih zemalja. Modernizacija i opremanje HRM-a provode se u skladu sa zadanim smjernicama Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga. Do ulaska u NATO savez, nužno je i dalje raditi na opremanju i modernizaciji radi podizanja ukupnih sposobnosti HRM-a. Uvođenjem lovca mina u operativnu uporabu, HRM je znatno podigao protuminske sposobnosti. Završetkom i uvođenjem u operativnu uporabu radara novih radarskih sustava znatno su poboljšani nadzor i kontrola Jadranskog mora i morskih prilaza. Ovako opremljen sustav omogućava nadzor Jadranskog mora u realnom vremenu, a prikupljene podatke mogu dobiti svi zainteresirani subjekti na moru. Isto tako, izvršeno je opremanje brodova novim radarskim sustavima, sustavima za automatsku identifikaciju (AIS), nabavljena je oprema za protuminske ronice, izvršeno je strukturno kabliranje glavnine objekata u vojarni "Lora" te se kontinuirano radi na poboljšanju radnih i stambenih prostora u mjestima gdje borave naše postrojbe.

U posljednje četiri godine dosta smo napravili i na popuni časnika borbenog roda Pomorstvo i Tehničke službe HRM-a, tako da smo na taj način uvelike poboljšali popunu visokostručnim osobljem, iako je to trajni proces. U HRM-u se posebna pozornost poklanja mlađim časnici-

ma koji posjeduju potrebnu stručnu spremu i zvanje, te uspješno obnašaju dužnost na koju su raspoređeni. Njihov profesionalni razvoj kontinuirano se prati, te se planski premještaju na nove - više, odgovornije i zahtjevnije dužnosti. Istodobno s obnašanjem dužnosti, planiraju se i upućuju na više stupnjeve vojne izobrazbe, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Nedavno je potpisan ugovor o nabavi dva finska raketna broda. Što ti brodovi znače HRM-u i kada bi trebali stići u Flotu HRM-a?

Nabavom korveta klase "Helsinki" HRM će znatno ojačati svoje sposobnosti za protupovršinsku i PZO borbu, a dobit ćemo i novu sposobnost za protupodmorničko djelovanje, koju dosad nismo mogli razvijati. Ovi brodovi znatno će podići sposobnosti intervencije i boravka na moru te osigurati uravnoteženje mornaričkih sposobnosti. S opremom kojom raspolažemo, ti brodovi moći će se upotrebljavati za odgovore na široku lepezu ugroza. Upravo od sposobnosti brodova i motrilačkih sustava na otocima ovisit će i naša pomorska sigurnost i zaštita naših nacionalnih interesa na Jadranu. Dolazak tih brodova predviđen je do kraja ove godine. Po dopremanju brodova u RH bit će potrebno dodatno ih opremiti i staviti u operativnu uporabu. Brodovi su u dobrom stanju, a s njima dobivamo i dosta pričuvnih dijelova.

U sklopu bogate međunarodne suradnje, s kojim zemljama najviše surađujete i na koji se način ta suradnja realizira?

Mnogobrojne aktivnosti međunarodne vojne suradnje HRM-a, više od stotinu godišnje, u funkciji su dostizanja interoperabilnosti i kompatibilnosti s ratnim mornaricama država NATO saveza. Međunarodne aktivnosti su od velike važnosti i za regionalnu sigurnost i jačanje sigurnosti pomorskog prometa na Jadranu, a provode se u sklopu regionalnih inicijativa sa susjednim državama te državama užeg i šireg regionalnog okružja. U sklopu bogate međunarodne suradnje organiziraju se susreti visoke razine (susret zapovjednika mornarica europ-

skih zemalja, susreti zapovjednika mornarica zemalja Sredozemlja, godišnji simpoziji pomorskih zemalja, međusobni posjeti zapovjednika mornarica), tijekom kojih se razvija suradnja prijateljskih ratnih mornarica, te se zajedničkim naporima dogovara o provedbi sigurnosti i stabilnosti na moru. Međunarodna vojna suradnja također se realizira i zajedničkim uvježbavanjem i obukom po funkcionalnim područjima, pohađanjem vojnih škola i tečajeva, posjetom stranih ratnih brodova hrvatskim lukama, posjetom brodova HRM-a lukama u regiji, razmjenom časnika na brodovima, boravkom časnika HRM-a na stranim ratnim brodovima i dr.

Također, ne smije se zaboraviti ni razvoj suradnje kroz vojni sport i natjecanja u kojima sudjeluju i naši djelatnici. HRM svake godine organizira međunarodno natjecanje jedriličarskih timova - Kup HRM-a. U dva navrata smo bili domaćini svjetskom vojnom prvenstvu u mornaričkom petoboju, te upravo završenom Svjetskom vojnom prvenstvu u hrvanju.

Iako surađujemo s gotovo svim ratnim mornaricama Europe, mornaricama NATO/PzM zemalja, najintenzivnija je suradnja s ratnim mornaricama SAD-a, Francuske, Italije, Albanije i Grčke.

Upravo ste se vratili iz Kanade. Kakvim biste ocijenili boravak u Kanadi?

Tijekom boravka u Kanadi obavio sam niz službenih posjeta i razgovora s visokim predstavnicima kanadske vojske, među kojima bih izdvojio susret sa zamjenikom načelnika Stožera obrane viceadmiralom Deanom McFaddenom i pomoćnikom načelnika Stožera mornarice komodorom Kellyjem Williamsonom. Posjetio sam i Zapovjedništvo kanadske atlantske flote u Halifaxu, gdje mi je domaćin bio zapovjednik atlantske flote kontraadmiral Paul Madison. Na poziv predsjednika Senata Kanade Noella Kinselle, s veleposlanicom RH u Kanadi Vese-

lom Mrđen Korać bio sam i u najvećoj vojnoj bazi Commonwealthu Gagetownu, gdje se kanadski vojnici pripremaju za sudjelovanje u me-

Pripadnici Hrvatske ratne mornarice pokazali su hrvatskom narodu tijekom Domovinskog rata odlučnost i snagu da osiguraju opstojnost svoje države i da obrane plave granice našeg Jadrana. Time su pridonijeli izgradnji mira i stabilnosti na našim prostorima. Kao što su tada znali što treba napraviti za obranu domovine, neka i sad nastave i daju maksimalan doprinos u provedbi svojih zadaća

đunarodnim misijama. Sa svojim kanadskim kolegama razgovarao sam o bilateralnoj obrambenoj suradnji dviju zemalja i to prije svega iz područja mornarice, te o mogućnostima njezinog proširenja. Konkretno smo razgovarali o mogućnostima školovanja naših časnika u časničkoj školi u Torontu, uključivanju u razne programe obuke u Halifaxu, programu jezične izobrazbe kao i o razmjeni časnika na ratnim brodovima.

HRM redovito sudjeluje u brojnim vježbama među kojima su i one u sklopu Jadransko-jonske inicijative. Koliko te vježbe i zajednička suradnja pridonose sigurnosti na moru?

HRM je u posljednjih nekoliko godina intenzivirao sudjelovanje u međunarodnim vojnim vježbama, što je u skladu s nacionalnom politikom što brže integracije u NATO i usvajanja NATO standarda na svim razinama. Pojačanim sudjelovanjem u međunarodnim vojnim vježbama namjeravamo s jedne strane jačati sposobnosti HRM-a za obranu i djelotvoran nadzor našega mora, a s

druge strane jačati suradnju s ratnim mornaricama iz regije i pridonijeti ukupnim obrambenim sposobnostima NATO saveza u sustavu kolektivne obrane.

Tako je u proteklih jedanaest mjeseci HRM bio domaćin tri međunarodne vojne vježbe, i to u listopadu prošle godine NATO NRF vježbi Noble Midas 07, najvećoj vojnoj vježbi ikad održanoj na teritoriju RH, u svibnju ove godine multilateralnoj vojnoj vježbi Adrion 08-Livex a trenutačno HRM je domaćin NATO/PzM vježbi Cooperative Marlin 08, u kojoj sudjeluje 13 država NATO-a i Partnerstva za mir te Mediteranskog dijaloga, ukupno 75 časnika, od čega je 30 pripadnika HRM-a. Iako ova vježba ne uključuje snage, vrlo je važna za edukaciju pripadnika HRM-a u usvajanju NATO procedura vezanih za planiranje operacija na moru.

Cilj HRM-a u 2009. godini jest sudjelovati s nekoliko brodova u mornaričkim vježbama koje će se održati izvan Republike Hrvatske.

Poznato je da Hrvatska ratna mornarica aktivno sudjeluje u protupožarnim, ali i u mnogim drugim aktivnostima kojima je cilj pomoć civilnom stanovništvu.

Da, osim obrambenih zadaća i zadaća Obalne straže, HRM provodi i druge zadaće pružanjem potpore civilnom pučanstvu u slučaju prirodnih nepogoda i katastrofa. Jedna od takvih zadaća je i sudjelovanje u protupožarnim aktivnostima. Hrvatska ratna mornarica za provedbu ove zadaće ima ustrojene i obučene protupožarne namjenski organizirane snage, koje se sastoje od desantnih brodova što služe za prijevoz gasitelja i tehnike, ronilaca i gumenih čamaca za spašavanje na moru te ljudstva za rad u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu OSRH-a. HRM sa svojim brodom vodonoscem redovito pruža potporu stanovništvu naših otoka u opskrbi pitkom vodom u sušnim ljetnim mjesecima. Nedavno su pripadnici HRM-a sudjelovali i u va-

đenju iz mora potonulog zrakoplova Piper PA-44-180 Semiole, njemačke škole za uvježbavanje pilota Interkokpit, koji je bio lociran pomoću sonara s našeg lovca mina. Za uspješno sudjelovanje u toj akciji vađenja potonulog zrakoplova, dobili smo i pohvalu talijanskog konzula u Splitu Augusta Vaccara. Ronioci HRM-a sudjeluju u mnogim zadaćama potpore civilnim strukturama i u potpori provedbe mnogih regata. Brodovi HRM-a sudjeluju u potpori provedbe naučno-istraživačkih, sportskih, kulturnih i drugih aktivnosti. HRM je spreman svoje sposobnosti staviti na raspolaganje civilnom pučanstvu kad god je to potrebno.

Kakvim vidite daljnji razvoj HRM-a i koje biste projekte izdvojili kao prioritetne u sljedećem razdoblju?

Daljnji razvoj HRM-a bit će u funkciji podizanja sposobnosti za suprostavljanje novim rizicima i izazovima koji dolaze iz pomorskog okružja. Daljnji razvoj HRM-a bit će u skladu s dodijeljenim financijskim sredstvima za opremanje i modernizaciju definiranim Dugoročnim planom razvoja OSRH-a. Imamo jasnu viziju svoga razvoja i neprestano radimo na podizanju naših ključnih sposobnosti.

Među projektima opremanja i modernizacije koji su pred nama izdvojio bih samo neke. Tako se, primjerice, u 2009. godini planira početak gradnje i završetak jednog, te početak gradnje drugog obalnog ophodnog broda, a započet ćemo i s postupkom izrade potrebne dokumentacije za početak gradnje izvanobalnog ophodnog broda (IOB). Za navedene brodove HRM je izradio taktičke studije, koje je odobrio MORH.

U sljedećoj godini, predviđena je isto tako modernizacija lovca mina, čime će se stvoriti bolji uvjeti za sposobnosti nadzora plovnosti morskih puteva te pronalaženje i uklanjanje morskih mina. Modernizacijom ključnih komponenti protuminskog sustava (taktička konzola, podsustav precizne navigacije, daljinski upravljano vozilo, pramčani sonar) omogućit će se provedba zadaća uništavanja mina i u aktivnoj defenzivnoj protuminskoj borbi. Dodat-

nim opremanjem i obnavljanjem ronilačke opreme osigurat ćemo bolje uvjete za podvodno djelovanje protuminskih ronilaca i provedbu programa temeljne i napredne obuke u tehnikama ronjenja različitom opremom, udisnim medijima i dubinama ronjenja u Središtu za obuku HRM-a. Na taj način pridonosimo implementaciji prihvaćenih partnerskih ciljeva usvajanjem NATO standarda i procedura.

Isto tako, sljedeće godine planiramo početi s opremanjem broda SB-73 "Faust Vrančić" potrebnom opremom za provedbu namjenskih zadaća pri ronjenju na većim dubinama i za ekološke zadaće zaštite mora. Za poboljšanje obuke i uvježbavanje ronilaca i pomorskih diverzanata, kako iz sastava OSRH-a tako i iz drugih zemalja, planiramo opremiti i dovesti u funkciju ronilački toranj u Divuljama, a u planu je i moderniziranje i opremanje poligona za borbenu otpornost broda (BOB).

Radi povećanja smještajnih kapaciteta (za sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima i za potrebe sustava školovanja) potrebno je izvršiti rekonstrukciju na ŠB-72 "Andrija Mohorović" tako da se skine brodska dizalica te preinači skladišni prostor.

To su, naravno, samo neki od glavnih projekata opremanja i modernizacije HRM-a u sljedećem razdoblju.

Što biste poručili pripadnicima HRM-a povodom njihove obljetnice?

Najprije, svim pripadnicima HRM-a čes-

titam 17. obljetnicu osnivanja i Dan HRM-a. Pripadnici Hrvatske ratne mornarice pokazali su hrvatskom narodu tijekom Domovinskog rata odlučnost i snagu da osiguraju opstojnost svoje države i da obrane plave granice našeg Jadrana. Time su pridonijeli izgradnji mira i stabilnosti na našim prostorima. Kao što su tada znali što treba napraviti za obranu domovine, neka i sad nastave i daju maksimalan doprinos u provedbi svojih zadaća. Republika Hrvatska i OSRH nalaze se pred skorim ulaskom u Europsku uniju i NATO savez. HRM je vrlo bitna sastavnica

OSRH i umnogome je zaslužan za naš ulazak u NATO. Zbog toga još jednom zahvaljujem svim pripadnicima HRM-a na naporima u izgradnji i provedbi zadaća i neka dostojno proslave svoj dan. ■

■ *Ministar obrane Branko Vukelić u pratnji zapovjednika Bojne za specijalna djelovanja brigadir Nikole Županića pregledao je počasni postroj BSD-a, a među pripadnicima postrojenim na središnjoj svečanosti bili su i oni koji uskoro odlaze u mirovnu misiju u Čad (desno)*

Obilježena osma obljetnica Bojne za specijalna djelovanja

Spremni za sve izazove

"Vi ste temelj sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga", poručio je ministar Vukelić postrojenim specijalcima, te im zahvalio za doprinos u ostvarenju hrvatskih strateških ciljeva, a general Lucić je podsjetio na njihovu mirnodopsku ulogu koja podrazumijeva spremnost pomoć civilnom društvu u bilo kakvim oblicima ugroze

— Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT —

Bojna za specijalna djelovanja obilježila je osmu obljetnicu, a tim je povodom u vojarni "Dr-gomalj" u Delnicama 8. rujna održana prigodna svečanost na kojoj su bili ministar obrane Branko Vukelić i načelnik Glavnog stožera general zbora Josip Lucić. Uz visoke dužnosnike MORH-a i OSRH-a, među

brojnim uzvanicima bili su također predstavnici policije i Vojno-diplomatskog zbora, županijskih i lokalnih vlasti, kao i braniteljskih udruga, te umirovljeni i bivši specijalci.

U dostizanju svjetskih standarda

Čestitajući sadašnjim i bivšim pripadnicima ove i drugih specijalnih

postrojbi Hrvatske vojske iz kojih je nastala Bojna za specijalna djelovanja, ministar Vukelić je posebno istaknuo važnost prisjećanja na žrtve Domovinskog rata, podsjetivši da su i temelji BSD-a stvarani u ratu. Napominjući da je to najelitnija i najobučenija postrojba OSRH-a pred kojom su uvijek najteže zadaće i

■ *Najviši uzvanici položili su vijence kod spomen-obilježja poginulim pripadnicima specijalnih postrojbi OSRH-a, a potom su u pratnji vojnog kapelana Ivana Jurasica razgledali nedavno otvorenu spomen-sobu s imenima i fotografijama specijalaca poginulih u Domovinskom ratu. Posebnu počast poginulim kolegama i suborcima odali su umirovljeni i bivši pripadnici specijalnih postrojbi HV-a*

■ Svečanoj proslavi osme obljetnice BSD-a, uz ministra obrane Branka Vukelića i načelnika GSOS-a generala zbora Josipa Lucića, nazočili su brojni visoki vojni i civilni dužnosnici, a tom su prigodom pripadnicima postrojbe uručeni ukazi o promaknućima te nagrade i pohvale

najveći izazovi, izrazio je zadovoljstvo što im je sustav omogućio vrhunsku opremu i naoružanje, kao i sve bolje uvjete života i rada, kako u zemlji tako i u mirovnim misijama u kojima sudjeluju, dodavši da će se i ubuduće ulagati najveći naponi kako bi se poboljšao standard svih pripadnika OSRH-a. Ističući da je cilj MORH-a i GSOS-a dostići svjetske odnosno NATO standarde u svakom pogledu, zaključio je da sva briga i skrb obrambenog sustava treba biti usmjerena na čovjeka. "Vi ste temelj sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga", poručio je ministar obrane postrojenim specijalcima, te im zahvalio za doprinos u ostvarenju hrvatskih strateških ciljeva, ponajprije vezanih uz NATO. Istaknuo je i važnost suradnje Oružanih snaga s lokalnom zajednicom, napomi-

Bojna za specijalna djelovanja nastala je spajanjem Središta za posebne borbene vještine iz Šepurina i 1. hrvatskog gardijskog zdruga, a njezinu jezgru čine pripadnici s iskustvom iz Domovinskog rata, koji su bili u sastavu specijalnih i izvidničkih postrojbi te gardijskih brigada

njući da i u tom pogledu BSD može poslužiti kao dobar primjer, i zaključio da je Hrvatska vojska uvijek bila uz hrvatski narod, kako u ratu tako i danas, te da će tako biti i ubuduće.

I general Lucić izrazio je uvjerenje da su hrvatski vojni specijalci spremni odgovoriti svim mogućim izazovima i eventualnim prijetnjama, te podsjetio i na njihovu mirnodopsku ulogu koja podrazumijeva spremnost za pomoć civilnom društvu u bilo kakvim oblicima ugroze. O tim i drugim aktivnostima postrojbe govorio je zapovjednik BSD-a brigadir Nikola Županić, koji je istaknuo bogatu međunarodnu suradnju, sudjelovanje u međunarodnim vojnim vježbama i mirovnim misijama, te ujedno najavio skori odlazak petnaestorice pripadnika Bojne u mirovnu misiju u Čad. ■

■ Nakon obilaska novosagrađenih i preuređenih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju pripadnika BSD-a koji rade i borave u vojarni "Drgomalj", svoje umjeće pokazali su pripadnici Satnije za antiterorističku borbu te psi za detekciju minsko-eksplozivnih sredstava, a gosti su imali priliku razgledati i bogatu opremu specijalaca - padobransku, ronilačku i planinarsku te razno naoružanje i borbena vozila

Posjet izaslanstva Službe za odnose s javnošću Ministarstva obrane Republike Slovenije

Razmjena iskustava u korist dobrosusjedskih odnosa

Za domaćine su bila posebno zanimljiva slovenska iskustva vezana uz ulazak u NATO i EU, dok su gosti pak najviše zanimanja pokazali za hrvatski način rješavanja personalnih pitanja, napose onih vezanih za zbrinjavanje i obnavljanje osoblja

Napisala i snimila Marija ALVIR

U posjetu Zapovjedništvu HKOV-a u Karlovcu

Predstavnici Službe za odnose s javnošću Ministarstva obrane Republike Slovenije bili su početkom rujna u uzvratnom posjetu SOJI-u MORH-a. U tročlanom izaslanstvu koje je predvodio glasnogovornik slovenskog Ministarstva obrane Aleš Sila bila je i njegova zamjenica Aleksandra Pelko te bojniki Marko Prvinšek, načelnik Odjela za odnose s javnošću Glavnog stožera Slovenske vojske.

Na početku dvodnevnog posjeta, sa slovenskim kolegama u Ministarstvu obrane sastali su se predstavnici MORH-ove Službe za odnose s javnošću i informiranje, a u pratnji slovenskog izaslanstva bio je njihov vojni izaslanik brigadni general Bojan Šuligoj. Načelnik SOJI-a Goran Grošinić predstavio im je najvažnije aktivnosti Službe, a njegovi suradnici upoznali su ih s radom pojedinih odjela, nakon čega su međusobno razmijenili iskustva. Za domaćine su posebno zanimljiva bila slovenska iskustva vezana uz ulazak u NATO i EU, dok su gosti najviše zanimanja pokazali za hrvatski način rješavanja personalnih pitanja, napose onih vezanih za zbrinjavanje i obnavljanje osoblja. Više o tome imali su priliku saznati u Središnjici za upravljanje osobljem smještenoj u zagrebačkoj vojarni "Croatia", gdje su se sastali s čelnicima te ustrojbene cjeline. Zapovjednik Središnjice brigadir Zdravko Andabak i njegovi suradnici, brigadiri Ivica Bitanga i Vlado Gruić, upoznali su goste s ustrojem i zadaćama SzUO-a te

načinom pribavljanja osoblja za potrebe OSRH-a.

Slovensko izaslanstvo u pratnji hrvatskih kolega posjetilo je potom Zapovjedništvo Hrvatske kopnene vojske u Karlovcu, gdje ih je primio zamjenik zapovjednika general bojniki Mate Obradović. On im je ukratko predstavio HKoV te su razgovarali o načinu provođenja obuke, međunarodnim vježbama i sudjelovanju u mirovnim misijama, a general Obradović posebno je istaknuo važnost razmjene iskustava. U Operativnom središtu brigadir Sendi Knežević održao je multimedijalnu prezentaciju kojom je pobliže predstavio HKoV. Potom su gosti u pratnji domaćina obišli zgradu Zapovjedništva i vojarnu "Domobranska", upoznavši se s bogatim sadržajem tih perspektivnih objekata.

Drugi dan posjeta, gosti iz Slovenije u pratnji hrvatskih domaćina posjetili su

Bojnu za specijalna djelovanja, smještenu u vojarni "Dr-gomalj" u Delnicama. U ime Zapovjedništva BSD-a pozdravio ih je zamjenik zapovjednika pukovnik Ivica Baturina sa suradnicima, a nakon prezentacije postrojbe pripadnici Bojne demonstrirali su pojedine vještine specifične za specijalce. Svoje umijeće pokazala su i dva psa iz Desetine službenih pasa, koja je odnedavno također u njihovu sastavu, a u sklopu taktičko-tehničkog zbora predstavljena je oprema i naoružanje BSD-a. ■

■ Gostima su pripadnici BSD-a demonstrirali svoje vještine, a predstavljeno je i naoružanje kojim se koriste

Pogreške u laičkom procjenjivanju ljudi

Opažanje i prosuđivanje drugih bitno je za uspješno funkcioniranje pojedinca, ali i cijele organizacije. Koliko su te naše procjene točne? Nažalost, istraživanja pokazuju da je rijetko tko od nas u tome pouzdan i točan

— Suzana FILJAK —

Društvena smo bića i svaki dan velik dio vremena provodimo s drugim ljudima. Pri tome stalno procjenjujemo što drugi misle, osjećaju, kakve su im sposobnosti, predviđamo što će učiniti i tražimo uzroke njihova ponašanja. Svatko od nas ima potrebu da u vrlo kratko vrijeme donese prosudbu o nekoj osobi. Prosudbe temeljimo na mnogobrojnim informacijama iz okoline koje nastojimo organizirati i potom interpretirati kako bismo razumjeli ljude oko sebe, planirali vlastite postupke i komunikaciju, dobili i održali sliku o sebi i okolnom svijetu, smanjili napetost i neizvjesnost u nepoznatoj situaciji. Sve to manje-više činimo automatski, bez mnogo razmišljanja. Naše procjene imaju i praktične posljedice. One utječu na neke manje značajne, ali životno važne odluke: tko će nam postati prijatelj, koga ćemo primiti na posao ili predložiti za napredovanje... Opažanje i prosuđivanje drugih bitno je za uspješno funkcioniranje pojedinca, ali i cijele organizacije.

Procjenjujemo nama bliske osobe i one s kojima smo svakodneвно u kontaktu, ali procjenjujemo i nepoznate ljude nakon vrlo kratkog razgovora. Koliko su te naše procjene točne? Nažalost, istraživanja pokazuju da je rijetko tko od nas u tome pouzdan i točan. Naša opažanja razlikuju se u većoj ili manjoj mjeri od objektivne stvarnosti, a vrlo često se različiti ljudi ne slažu u svojim procjenama jedne te iste osobe ili situacije. Mnogi čimbenici djeluju na to što ćemo i kako opažati, a ne ovise samo o onome koga procjenjujemo. Prosudbe su vezane uz situaciju u kojoj se procjenjivanje događa, ali u najvećoj mjeri rezultat su samog procjenjivača. Što će osoba opaziti i na što će staviti naglasak pri procjenjivanju drugih ljudi u velikoj mjeri ovisi o njezinim motivima, interesima i čuvstvima, ali i o prijašnjem iskustvu. Kako bismo olakšali procjenjivanje i brže donijeli sud o nekome, razvrstavamo ljude u različite kategorije na temelju "vlastite teorije ličnosti" i "prokušanih metoda". Često pogrešno prosuđujemo osobu samo na temelju jedne njezine značajke. Primjerice, o inteligenciji zaključujemo na temelju nečijeg obrazovanja, društvenosti ili tjelesnog izgleda, a čak se pri tome znamo pouzdati u veze između osobnosti

i horoskopskog znaka, tjelesne težine, visokog ili niskog čela i sl. Ukoliko se osoba izdvaja od prosječnosti (glasni, izuzetno privlačni ili jednostavno posebni pojedinci), općenito joj pridajemo pozitivnije osobine.

Najčešća pogreška u procjenjivanju događa se zbog prvog dojma koji na nas ostavlja neka osoba. Ponekad je dovoljno tek nekoliko sekundi za prvi dojam, koji postaje filter za sve ono što poslije doznajemo o osobi. Naknadne informacije zanemarujemo, odbacujemo ih ili interpretiramo tako da naše početno mišljenje ostane nepromijenjeno. Osoba ne mora progovoriti ni riječ, ali njezin tjelesni izgled, glas, frizura, odjeća, način kako se kreće, kako nas

pozdravlja, s kim je u društvu i što u tom trenutku radi "odlučuju" što ćemo o njoj misliti i kako ćemo procijeniti i njezine druge osobine. Znamo li, primjerice, da je netko višeg društvenog statusa, procijenit ćemo ga znatno višim nego što će metar pokazati. Muškarca kojega prvi put vidimo, a u društvu je atraktivne žene, proglasit ćemo imućnijim i važnijim na poslovnoj sceni. Osobe koje nose naočale obično se procjenjuje pametnijima i stručnijima, ali i nemaštovitijima, sramežljivijima i konven-

cionalnijima. Naše dobro ili loše trenutačno raspoloženje i naše predrasude i stereotipi također utječu na to kako ćemo procjenjivati druge. Opažamo one aspekte situacije, one crte osobnosti i značajke koji su u skladu s našim potrebama, vrijednostima i stavovima. Ljudi zapravo vide ono što žele vidjeti. Više nam se sviđaju osobe koje su nam sličnije po sposobnostima, rasi, socioekonomskom statusu, obrazovanju, pa čak i po visini i težini. One koji misle kao i mi, smiju se istim vicevima i vole slične stvari, skloniji smo procjenjivati boljima. Ako i sami imamo neku osobinu (bilo pozitivnu ili negativnu), lakše ćemo je i točnije opaziti kod drugih, pa često predbacujemo drugima upravo one mane koje nas i same "rese".

Kako bismo smanjili pogreške koje se događaju u procjenjivanju drugih, potrebno je svjesno razvijati "mehanizme provjere" za situacije kada pogrešne prosudbe mogu biti opasne... Valja se svjesno usmjeriti na promatranje, odgoditi zaključivanje dok se ne prikupe pouzdaniji podaci, pripremiti se na ulaz novih informacija i dopustiti sebi moguću promjenu početnog mišljenja. ■

26. svjetsko vojno prvenstvo u hrvanju, Solin 2.-8. rujna

Hrvatski organizacijski i natjecateljski uspjeh

Fantastična braća Neven i Nenad Žugaj, dvadesetpetogodišnji blizanci, poručnici Hrvatske vojske, hrvatski "civilni" hrvački reprezentativci i diplomirani kineziolozi osvojili su dvije svjetske medalje! Neven je osvojio zlato u kategoriji do 74, a Nenad broncu u kategoriji do 84 kilograma. Izvanredan uspjeh dvojice mladih časnika najveće je postignuće hrvatskog vojnog sporta još od Svjetskih vojnih igara u Zagrebu...

—Domagoj VLAHOVIĆ, snimili Davor KIRIN i Karlo GOBEC—

■ Dobar organizacijski posao - predstavnik CISM-e brigadir Walter van Velthoven, predsjednik Organizacijskog odbora brigadir Zdravko Andabak i gradonačelnik Solina Blaženko Boban

Od Svjetskih vojnih igara u Zagrebu prošlo je već devet godina. Tada su hrvatski vojni sportaši - naravno, uz silnu pomoć vrhunskih imena koja su tada služila vojni rok - osvojili hrpu medalja. Aktivna suradnja OSRH-a s CISM-om, krovnom svjetskom vojnosportskom organizacijom, nastavila se i nakon SVI-ja. Naša zemlja prihvatila se organizacije 20-ak raznih svjetskih prvenstava i redovito dobivala pohvale. No, nešto je nedostajalo. Sa svim promjenama koje su donosili preustroj i smanjivanje osoblja, te naglašavanjem nekih drugih prioriteta, u OSRH-u nije više bilo dovoljno kvalitetnih sportskih kadrova koji bi u svoje postrojbe donosili i medalje sa SP-a. Vitrine u vojarnama ostajale su prazne, što za naciju koja itekako voli i cijeni sport, te je, bez lažne skromnosti, vrlo talentirana, jednostavno nije bilo logično.

S 26. svjetskim vojnim prvenstvom u hrvanju (Solin, 2. - 8. rujna), hrvatskoj suši u medaljama došao je kraj! Fantastična braća Neven i Nenad Žugaj, dvadesetpetogodišnji blizanci,

poručnici Hrvatske vojske, hrvatski "civilni" hrvački reprezentativci i diplomirani kineziolozi, osvojili su dvije svjetske medalje! Neven je osvojio zlato u kategoriji do 74, a Nenad broncu u kategoriji do 84 kilograma. Čisto sportski gledano, koliki je to uspjeh? Pokušat ćemo to objasniti ovako: po završetku svečanog otvaranja Prvenstva navratili smo do malobrojne hrvatske hrvačke družine i upitali Žugaje o snazi Prvenstva. Obojica su se tek lagano nasmiješila i prokomentirala nešto poput "jako je kao civilno". Sigurno je da mnoge kolege, vojne hrvače, poznaju i s civilnih, dakle vrhunskih natjecanja i turnira diljem svijeta. Uostalom, dovoljno je na otvaranju bilo vidjeti neke od reprezentacija koje su svojom brojnošću i "logističkom" potporom pokazivale koliko ulažu u vojni sport i koliko im je stalo do medalja.

Na dan otvaranja, 3. rujna, na travnjak solinskoga Gradskog stadiona zakoračili su pripadnici 22 vojske. Od svečanosti se nije tražio nekakav golemi spektakl. Bilo je dovoljno i vrlo zanimljivo vidjeti - šarolikost! Mnoštvo zastava, odora, boja, rodova, te ljudi različitih "dimenzija" (naravno, zbog širokog raspona natjecateljskih kategorija). Zemlje sudionice smjestile su se na tri kontinenta: u Europi, Aziji i Sjevernoj Americi. Neki, poput Kineza, Korejaca, Indijaca ili Šrilančana, morali su prijeći zaista popriličnu kilometražu da bi došli do hrvatskoga antičkog grada. Zanimljiva je bila i brojnost. Recimo, Estonija i Latvija su imale samo po jednog natjecatelja, a vojske Indije, Irana, Šri Lanke, Turske i Ukrajine poslale su maksimalnih 14 sudionika i tako pokrile sve kategorije i u slobodnom i u grčko-rimskom stilu. Ambicioznije reprezentacije dovele su i više trenera, liječnika i dužnosnika.

Hrvatska reprezentacija na otvorenju SP-a

Otvorenje je bilo obilježeno i kratkim govorima. Gradonačelnik Solina Blaženko Boban poželio je natjecateljima ugodan boravak u gradu (koji je, uzgred rečeno, tih dana obilježavao i svoje dane). Službeni predstavnik CISM-e, belgijski brigadir Walter van Velthoven, podsjetio je na zračne da svjetska vojnosportska organizacija ove godine slavi šezdesetogodišnjicu i kratko opisao njezinu povijest, te misiju koja se ogleda u sloganu "Priateljstvo kroz sport". Brigadir nije propustio zahvaliti Hrvatskoj na suradnji i impresivnoj brojci dosad organiziranih međunarodnih vojnosportskih natjecanja. Te brojke znače i kvalitetu koja donosi povjerenje.

Prvenstvo je svečano otvorio predsjednik Organizacijskog odbora, hrvatski brigadir Zdravko Andabak. Pozdravljajući sudionike naglasio je da je Svjetsko vojno prvenstvo u hrvanju "više od sporta", i da je vrlo bitno druženje sportaša iz raznih vojski te izmjena njihovih iskustava.

Ako ste opet željeli doživjeti šarenilo s otvaranja, dovoljno je bilo da 4. rujna, kad su započela natjecanja u grčko-rim-

MEDALJE

GRČKO - RIMSKI STIL

do 55 kg

zlato: Mohsen HAJIPOOR (Iran)
srebro: Gyu-Jin CHOI (R. Koreja)
bronca: Jermaine HODGE (SAD), Vjugar RAGIMOV (Ukrajina)

do 60 kg

zlato: Mohammad MOHSENI (Iran)
srebro: Suresh KUMAR (Indija)
bronca: Seung-Jae WOO (R. Koreja), Ismail GÖZE (Turska)

do 66 kg

zlato: Afshin BIABANGARD (Iran)
srebro: Faruk SAHIN (SAD)
bronca: Heinz MARNETTE (Njemačka), Vjačeslav SILIVONČUK (Bjelorusija)

do 74 kg

zlato: Neven ŽUGAJ (Hrvatska)
srebro: Joheni SILIVONČUK (Bjelorusija)
bronca: Dmitro PIŠKOV (Ukrajina), James SHILLOW (SAD)

do 84 kg

zlato: Artur MICHALKIEWICZ (Poljska)
srebro: Andrej BARANOVSKI (Bjelorusija)
bronca: Nenad ŽUGAJ (Hrvatska), Jan FISCHER (Njemačka)

do 96 kg

zlato: Andrzej DEBERNY (Poljska)
srebro: Sergij JEROŠKIN (Ukrajina)
bronca: Reza FARZIZADEH (Iran), Mindaugas EŽERSKIS (Litva)

do 120 kg

zlato: Oleksandr ČERNJEKIJ (Ukrajina)
srebro: Bashir BABAJANZADEH (Iran)
bronca: Mindaugas MIZGAITIS (Litva), Joseb ČUGOŠVILI (Bjelorusija)

SLOBODNI STIL

do 55 kg

zlato: Adhamjon AČILOV (Uzbekistan)
srebro: SANDEEP (Indija)
bronca: Hasan MORADGHOLIEI (Iran), Tian ZHENGUANG (Kina)

do 60 kg

zlato: Hyun-Jin JOO (R. Koreja)
srebro: Jevgenij HAVILOV (Ukrajina)
bronca: Mehmet YOZGAT (Turska), Manoj KUMAR (Indija)

do 66 kg

zlato: Young-Ho JUNG (R. Koreja)
srebro: Said DADASHPUR (Iran)
bronca: Ališoh VOHIDOV (Uzbekistan), Viktor BELOKOPITNIJ (Ukrajina)

do 74 kg

zlato: Oleg BILOCERKIVSKIJ (Ukrajina)
srebro: Aleksandr MOTL (Bjelorusija)
bronca: Celal DAL (Turska), Artem PRISJAJNJUK (Uzbekistan)

do 84 kg

zlato: Soslan GACIJEV (Bjelorusija)
srebro: Peter WEISENBERGER (Njemačka)
bronca: RAVINDER (Indija), Radoslaw HORBIK (Poljska)

do 96 kg

zlato: Jafar DALIRI (Iran)
srebro: Mateusz GUCMAN (Poljska)
bronca: Satish KUMAR (Indija), Alan BZIKOV (Bjelorusija)

do 120 kg

zlato: Fardin MASOUMI VALADI (Iran)
srebro: Maksim MIHALEVIČ (Bjelorusija)
bronca: Deng ZHIVEI (Kina), Yunus OTURSUN (Turska)

skom stilu, navratite do solinske Gradske sportske dvorane. Borbe su se vodile usporedno na tri strunjače, a hrvачi koji su se tek spremali za nastup ili ga odradili smjestili su se na tribinama. Neki su došli samo pogledati i sokoliti svoje kolege. Zajedno s trenerima, to su radili vrlo temperamentno i glasno. Bilo je zaista zanimljivo promatrati reakcije nakon mečeva. Naprimjer, jedan korejski hrvач je nakon pobjede pristupio svojim vođama delegacije i još vruć, u trenirci, uredno i odrješito vojnički pozdravio nadređene te im vjerojatno podnio svojevrсни prijavak. Dakle, vidjeli smo i čuli mnogo gužve, vike, šarenila, ali i odličnog hrvanja,

preokreta, te rijetko viđenih primjera borbenosti i upornosti. Nažalost, s boričkim sportovima dolaze i ozljede. Bilo je i njih, no, nadamo se - ništa nepopravljivo. Uostalom, neke su reprezentacije došle s liječničkim osobljem, a i organizator je osigurao ekipu uvijek spremnu za pružanje pomoći. Interakcija GSOSRH-a, HRM-a kao tehničkog nositelja, CISM-e, grada Solina i Hrvatskoga hrvачkog saveza dala je odgovarajuće rezultate.

Vjerujemo da su svi sudionici napustili Solin zadovoljni, ne samo zbog sportskih uspjeha, a to su na samom zatvaranju potvrdili i predstavnici CISM-e i FILA-e (Međunarodne hrvачke federacije). Štoviše, izrazili su želju da naša zemlja ponovo organizira SP u bliskoj budućnosti.

Uostalom, pozitivnu sliku nudila je već i sama dvorana. Sva borilišta bila

su adekvatno hrvачki opremljena, suci i zapisničari imali su informatičku potporu, publika je bodovni tijek mečeva mogla pratiti na velikim displejima, a sve borbe snimane su kamerama. Za sigurnost hrvачa i normalno odvijanje natjecanja brinuli su se pripadnici hrvatske Vojne policije i nitko nije mogao ni na koji način ometati tijek Prvenstva.

No, napokon je došlo vrijeme i da rezimiramo same rezultate natjecanja. Naravno, braća Žugaj zaslužila su poseban "odjeljak" u tekstu, ali bilo je tu mnogo izvanrednih hrvачa...

Borbama u grčko-rimskom stilu pripala su prva dva dana natjecanja, 4. i 5. rujna. U tri najlakše kategorije (do 55, 60 i 66 kg), Iranci Hajipoor, Mohseni i Biabangard jednostavno su pomeli konkurenciju, osvojivši stopostotno tri zlata. U sljedećoj kategoriji umiješao se naš Neven Žugaj, a prema višim kategorijama u dva su se navrata zla-

tom okitili Poljaci Michalkiewicz i Deberny. Među najtežima, vrlo uvjerljiv bio je Ukrajinac Oleksandr Černeckij. Odlična informatička obrada podataka izbacila je najuspješniju grčko-rimsku reprezentaciju: Ukrajinu. Iranci su osvojili više medalja, još po srebro i broncu uz spomenuta tri zlata, no nisu bili toliko ujednačeni kao Ukrajinci, solidno zastupljeni u svim kategorijama, uz četiri medalje. Vrlo dobar dojam ostavili su trećeplasirani Bjelorusi.

Slobodnostilaši su započeli s borbama 6. rujna, a dan poslije s njihovim je ogledima Prvenstvo bilo i zaključeno. Za razliku od grčko-rimskog stila, Iranci su ovaj put imali

glavne adute u dvije najteže kategorije i do 96 kg zlatan je bio Jafar Daliri, a do 120 kg Fardin Masoumi Valadi. Dva zlata osvojili su Korejci Yoo (do 60 kg) i Jung (do 66 kg). Među najlakšima najbolji je bio Uzbekistanac Ačilov, do "srednjih" 74 kg Ukrajinac Bilocerktivskij, a do 84 kg Bjelorus Gacijev. Kriteriji Prvenstva su najuspješnijom slobodnostilaškom ekipom proglasili Bjelo-

ruse, slijedili su Iranci, a da tri najuspješnije reprezentacije ne budu iste kao u grčko-rimskom stilu pobrinuli su se Nijemci, tek s jednim srebrom, ali s najvećim brojem viših, ne i najviših plasmana.

Među slobodnostilašima nastupila su i dvojica hrvatskih natjecatelja. U kategoriji do 60 kg Ante Zerdum je u prvom kolu naletio na raspoloženog Nijemca Ewalda i nije imao previše prilike, dok

je do 90 kg Ivan Buzov isprva uvjerljivo pobijedio Šrilančanina Pereru, ali i za njega je potom bio koban Nijemac. Oldriku Wagneru naš je hrvач pružio dobar otpor, no poražen je i završio je kao osmi među dvanaestoricom. Solidno!

Kad zbrojimo konkurenciju u oba natjecateljska stila, naslovom najuspješnije reprezentacije okitili su se Bjelorusi. Osvojili su osam medalja, a i ostali njihovi natjecatelji bili su prilično uspješni. Drugi su Iranci, koji su, međutim, uvjerljivo najuspješniji po broju medalja i njihovu sjaju: osvojili su ih čak devet, od kojih pet zlata! Sam vrh ljestvice nisu dohvatili zbog slabijih nastupa u srednjim kategorijama. Treći su bili Ukrajinci, s vrlo dobrih sedam medalja. Među najuspješnijima još su i Indijci te Poljaci, a Hrvati su trinaesti. Sa samo četiri hrvачa, to je veliki uspjeh! ■

MEDALJE UKUPNO - REPREZENTACIJE

REPREZENTACIJA	Z	S	B	Uk.
Iran	5	2	2	9
Ukrajina	2	2	3	7
Poljska	2	1	1	4
Republika Koreja	2	1	1	4
Bjelorusija	1	4	3	8
Uzbekistan	1	0	2	3
HRVATSKA	1	0	1	2
Indija	0	2	3	5
Njemačka	0	1	2	3
SAD	0	1	2	3
Turska	0	0	4	4
Kina	0	0	2	2
Litva	0	0	2	2

Braća Žugaj, hrvatski časnici i svjetske hrvačke klase

Nenad (lijevo) i Neven Žugaj s medaljama osvojenim na 26. vojnom SP-u u hrvanju

Osvajači medalja za Hrvatsku, braća Neven i Nenad Žugaj, dva dana nakon zatvaranja natjecanja navratili su u redakciju Hrvatskog vojnika. Sretni smo što smo im imali priliku i osobno čestitati, kao i dvojcu koji je bio u njihovoj pratnji: vodi hrvatske sportske ekipe na SP-u bojniku Josi Šarliji i treneru Vladi Lisjaku, hrvatskoj olimpijskoj hrvačkoj legendi. Lisjak se posebno za ovu priliku pridružio vojnoj reprezentaciji, i sigurno je da je njegov udio u solinskom uspjehu bio golem.

Razgovarajući o putu do medalja, saznali smo da je Nevenu najteže bilo u prvom kolu protiv Ukrajinca Piškova, dvostrukoga svjetskog juniorskog prvaka, kad je preokrenuo borbu i pobijedio. Poraz bi bio koban. Uslijedila je pobjeda protiv Iranca Mohammadija i polufinalni trijumf nad Fincem Nurmelmom. U finalu je bio možda i najuvjerljiviji i nadmašivši Bjelorusa Silivončuka popeo se na najvišu stepenicu - svjetskog prvaka!

Na prvi pogled, razlika između dvojice blizanaca tek je u nekoliko Nenadovih kilograma (naravno, "kvalitetnih") više. "Brončani" Žugaj

prvo je svladao Albanca Sollakua, a potom Litvanca Lukaševiča. U polufinalu jednostavno nije imao sreće, izgubivši od naposljetku zlatnog Poljaka Michalkiewicza (također svjetske "civilne" klase) tek zbog rasporeda osvojenih bodova. Poljak je na kraju proglašen i najboljim hrvačem SP-a. Kako je rekao Lisjak: "Nenad je bio spreman i za zlato". Unatoč nesretnom porazu, nije izgubio volju i u borbi za treće mjesto "pao" je Ukrajinac Abdulajev.

Nazočnost Vlade Lisjaka u reprezentaciji potvrdila je izvrsnu suradnju Hrvatskog hrvačkog saveza i OSRH-a. Dvije medalje su rezultat izvrsnih trojednih priprema, ali prije svega znanja i volje braće Žugaj, o kojima je olimpijski pobjednik iz Los Angelesa 1984. govorio samo biranim riječima. "Oni su u vrhu svjetskog hrvanja. Da se nađu u Pekingu nedostajale su nijanse. Problemi su ozljede i česte promjene pravila." Lista hrvača na SP-u bila je impresivna, rekao je Lisjak. "Nije bilo lako kad smo vidjeli ždrijeb, ali momci su se pripremali da budu najbolji", dodao je trener.

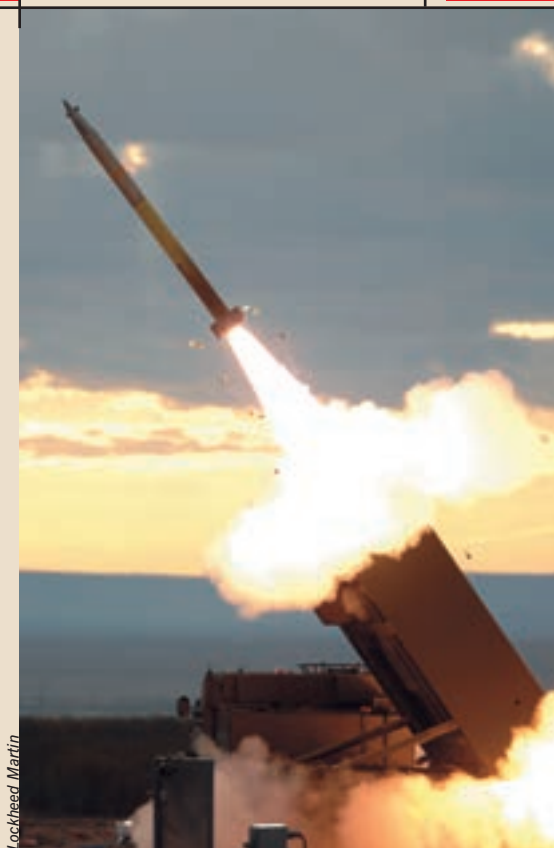
Braća Žugaj počeli su se još kao klintci u Brezovici baviti hrvanjem.

pomoći da uspješno spoje profesionalni i sportski život. Danas su aktivni poručnici Hrvatske vojske, rade u vojarni "Croatia", ali su isto tako i aktivni hrvači, te mogu spajati posao, trening i natjecanja. Mislimo da nije ni potrebno naglašavati koliko takav dvojac znači za naše Oružane snage. Osim što kao sportaši imaju mnogo dodirnih točaka s vojničkim načinom života i mogu biti uspješni časnici, njihova pojava u odori i hrvački uspjesi zasigurno su pozitivni za ukupnu sliku OSRH-a.

Dvije medalje iz Solina mogle bi značiti sportsku prekretnicu za našu vojsku, ne samo natjecateljsku nego općenito. One su pokazatelji pozitivnih pomaka. Uostalom, bojnik Šarlija, također kineziološki stručnjak, naglasio je da se stanje vojno-sportskih borilišta u objektima OSRH-a popravlja te da je sve više zainteresiranih za sport i sve više natjecanja. Također, primjer braće Žugaj mnogo će značiti vrhunskim sportašima zainteresiranima za vojnu karijeru i za priključenje OSRH-u. S više dobrih sportaša, njihovim primjerom i znanjima, i fizička sprema svih pripadnika OSRH-a bit će podignuta na višu razinu. ■

Od samih početaka pokazivali su izraziti talent, ali i nevjerojatnu srčanost, vrlo bitnu za borički sport. Uz vrhunski sport, nisu zanemarili školovanje i stekli su visoku naobrazbu na Kineziološkom fakultetu.

Uslijedio je upis u Časničku školu. Uz sugestiju bivšeg trenera i brigadir OSRH-a Matije Aračića, Žugaji su shvatili da im vojna karijera može

Lockheed Martin

Nabava novih projektila

AMERIČKE oružane snage sklopile su ugovor s tvrtkom Lockheed Martin, vrijedan 61 milijun dolara, kojim se pokrivaju nabave novih naprednih vođenih projektila za potrebe kopnene vojske (US Army) i morskog korpusa (USMC). Riječ je o naprednim projektlima za potrebe VBR-a tipa MLRS, označenima kao GMLRS (Guided MLRS). Planirano je da se novi projektili počnu proizvoditi u svibnju 2010. u pogonu tvrtke u gradu Camden u saveznoj državi Arizoni.

GMLRS je precizan i učinkovit projektil, a dosad ih je u globalom ratu protiv terorizma ispaljeno više od

850. Pritom je pouzdanost sustava u operativnoj uporabi postigla visokih 98%.

Osim američke kopnene vojske i marinaca, GMLRS rabi i britanska vojska. Na nedavnim je testiranjima na vojnom poligonu White Sands Missile Range postignut domet od 85 km.

GMLRS je zajedno s raketnim sustavom HIMARS znatno unaprijedio raketno topništvo američkih oružanih snaga. Ta su dva sustava zapovjednicima na terenu donijela veliko povećanje preciznosti i mogućnost znatno učinkovitije paljbe potpore. Preciznost je postignuta ugradnjom GPS sustava i aerodinamičnih upravljivih površina koje omogućavaju korekciju putanje tijekom leta.

M. PETROVIĆ

Indija kupuje Spydere

NAKON dvogodišnjeg zastoja u zaključivanju posla, 1. rujna izraelska tvrtka Rafael i indijsko ministarstvo obrane konačno su potpisali ugovor za prodaju lakog mobilnog PZO raketnog sustava Spyder, koji će biti isporučen indijskom ratnom zrakoplovstvu. Vrijednost ugovora procjenjuje se na oko 260 milijuna američkih dolara, za čiji će iznos Indiji biti isporučeno 18 sustava Spyder. Ugovorom, koji nije nikakav offset aranžman za indijsko gospodarstvo, dogovorena je dinamika isporuka Spydera, koja bi trebala započeti početkom 2011. i završiti do kolovoza 2012.

Novim lakim PZO sustavom Indija kani zamijeniti postojeće PZO sustave ruske proizvodnje OSA-AKM (SA-8 Gecko) i ZRK-BD Strela-10M (SA-13 Gopher). Iako je Rafaelov sustav izvorno nazvan Spyder, na svjetskom tržištu vojnog naoružanja

poznat je i pod nazivom Spyder-SR (Short Range). Spydera su prvi put na Eurostatoryju 2004 predstavili zajednički Rafael i Israel Aircraft Industries (IAI). Jezgru oružnog sustava čini kombinacija modificiranih izraelskih projektila zrak-zrak Derby (srednjeg dometa) i Python 5 (kratkog dometa). Projektil Derby ima aktivno radarsko, a Python 5 infracrveno samonavođenje. Konfiguracija lansera za projekte koji se

postavlja na kamione 6x6 ima četiri kontejnera za projekte. Maksimalni domet projektila je 15 km, a može napadati ciljeve u rasponu visina od 20 do 9000 metara. Motrilački radar Elta DL/M 2106 Atar omogućava istodobno praćenje do 60 ciljeva u zraku, na maksimalnoj udaljenosti od 35 km.

Daljnji razvoj Spyder PZO raketnog sustava predviđa inačicu s većim dometom, Spyder-MR (Medium Range), do 35 km uz mogućnost napada ciljeva na visinama do 16 000 metara, te većim kapacitetom lansera odnosno konfiguraciju s osam kontejnera za projekte, uz novi radarski sustav IAI/Elbit MF-Star.

I. SKENDEROVIĆ

Razvoj nevidljivosti

NEVIDLJIVOST je stara tema pisaca znanstvene fantastike, popularna i ostvariva u knjigama i na filmu. No, znanstvenici koji se bave razvojem vojne opreme koja im treba olakšati posao i spašavati život polako ideju nevidljivosti prevode iz mašte u stvarnost.

Istraživači ureda za istraživanja američke kopnene vojske (US Army), odjela za optiku i srodne znanosti, provode istraživanja na području metamaterijala i negativnog indeksa materijala. Osnovna je postavka da se promijeni način odraza svjetla koje pada na određeni materijal, te da se primjenom najnovijih znanstvenih spoznaja dobiju neo-

bični, dosad neviđeni učinci.

Metamaterijali su umjetni materijali s brojnim naprednim značajkama pa se mogu prilagoditi mnogim potrebama. Jedna od značajki koje metamaterijali mogu, ili bi trebali moći, ostvariti (a kojih nema kod prirodnih materijala) jest mogućnost kontrole indeksa loma svjetla.

Znanstvenici se nadaju da će, kao i kod opće teorije relativnosti koja govori o zakrivljenosti prostora i vremena, transformacijska optika pokazati da se prostor i svjetlo mogu gotovo proizvoljno zakrivljivati. Jedna od posljedica toga trebali bi biti "nevidljivi" materijali.

Uz vojne istraživačke laboratorije

Raytheon

u istraživanju metamaterijala sudjeluju i brojna američka sveučilišta: Purdue University, University of Colorado, University of Berkeley, Princeton University.

M. PETROVIĆ

Kaman predstavio Super Seasprite SH-2G(I)

NA MEĐUNARODNOM velesajmu vojne industrije Black Sea Defense & Aerospace Exposition, koji je od 24. do 26. kolovoza održan u Bukureštu, tvrtka Kaman Helicopters predstavila je svoj helikopter Super Seasprite SH-2G(I). Riječ je o dosad najnaprednijoj inačici američkog mornaričkog helikoptera iz obitelji H-2 helikoptera, čija je proizvodnja započela krajem 1962. godine. Prema navodima Kaman Heli-

coptersa, dosad je proizvedeno 11 helikoptera Super Seasprite SH-2G(I), koji su spremni za isporuku naručiteljima.

U helikoptere Super Seasprite SH-2G(I) integriran je ITAS (Integrated Tactical Avionics System) sustav koji omogućava visok stupanj autonomije, odnosno omogućava dvočlanoj posadi da obavi posao za koji se prije zahtijevala tročlana ili četveročlana posada. Ka-

man Helicopters navodi kako su Super Seaspriteovi potpuno opremljeni za široki spektar zadataka obalne straže ili ratne mornarice, odnosno za zadatke mornaričkog izviđanja i nadzora, protubrodске borbe, protupodmorničke borbe, zadatke traganja i spašavanja na moru, različite zadatke prijevoza ljudi i opreme, za nadzor zagađenosti mora, borbu protiv raznih oblika nedopuštene trgovine, te protuterorističku borbu.

Nedavno je izaslanstvo Sjedinjenih Američkih Država pri NATO-u sponzoriralo inicijativu za baltičke i crnomorske zemlje da razmotre mogućnost nabave helikoptera Super Seasprite SH-2G(I) kao jednog od operativnih modusa za moderniziranje, standardiziranje i interoperabilnost vlastitih mornaričkih helikopterskih flota, odnosno kao platforme za provođenje zajedničkih vojnih vježbi. Upravo je takva američka inicijativa i bila povod marketinškom nastupu tvrtke Kaman Helicopters na bukureštanskom međunarodnom velesajmu.

I. SKENDEROVIĆ

Unaprijeđena igra America's Army

MALOBROJNI su se nadali da će program razvoja, započet 2000., računalne igre za najširu publiku, utemeljene na znanju i iskustvu kopnene vojske te industrije računalnih igara, imati tako dobar odjek. Iz tih je nastojanja proizišla igra America's Army koja ima snažnu igračku bazu i mnoštvo ljubitelja koji je redovito igraju.

Početna je ideja tvoraca igre bila pružiti publici virtualni uvid u vojničko iskustvo temeljeno na realnosti i stvarnim činjenicama, informirati je o stvarnosti vojničkog života i sudjelovanja u sukobu te zabaviti sve one koji je odluče odigrati. Igra omogućava zainteresiranima uvid u virtualni život vojnika, ali utemeljen na stvarnim iskustvima, i

to od temeljne obuke pa do operacija specijalnih snaga.

Ono što je za igru jedinstveno jest najveći stupanj realnosti, kakav druge igre tog tipa (tzv. pucačine iz prvog lica) vrlo rijetko pružaju. Vrijednosti, događaji i posljedice vrlo

su vjerni i nastoje što više oponašati stvarnost. Programeri trenutačno razvijaju najnoviju inačicu igre, koju će odlikovati napredna grafika. Procjenjuje se da baza igrača broji oko devet milijuna korisnika.

M. PETROVIĆ

Potpisan ugovor za marokanski FREMM

FRANCUSKI vojno-brodograđevni konzorcij DCNS okončao je s čelnicima marokanske ratne mornarice pregovore o gradnji i dostavi jedne višenamjenske FREMM (Fregate Européenne Multimission) fregate. Neimenovani izvori su potvrdili da će marokanska inačica plovila biti identična kopija fregate koje se grade za potrebe francuske mornarice radi postizanja što povoljnije cijene. Međutim, vrijednost potpisanog ugovora još uvijek nije otkrivena, prema pretpostavkama kreće se oko 470 milijuna eura. Financiranje cje-

lokupnog posla omogućit će sama Francuska zajmom što ga osigurava francuska izvozna agencija za jamstva kredita, COFACE.

Višenamjenske fregate FREMM opremljene su naoružanjem i sustavima posljednje generacije koji uključuju višenamjenski trodimenzionalni radar Herakles, torpedima MU90 te protubrodskim projektilima Exocet MM40 i protuzračnim projektilima malog dometa Aster 15. Marokanska mornarica je obznanila potrebu za zamjenom svoje- ga vodećeg ratnog broda namijenje-

nog protuzračnoj obrani (modificirana španjolska fregata klase Descubierta) kao i preostale klase već zastarjelih patrolnih brodova. Okončanjem pregovora i potpisivanjem ugovora započinje faza gradnje fregate, koja se očekuje krajem tekuće godine, dok će se porinuti broda, prema trenutačnim planovima, održati tijekom 2010. Primopredaja plovila i službeni ulazak u operativnu službu predviđeni su za 2012.

Istodobno je francuska vlada izdala dokument kojim se zahtijeva smanjenje pojedinih vodećih programa francuske mornarice u svrhu sveobuhvatne reorganizacije obrambenih snaga. Uz smanjenje broja profesionalne vojske, vojnih zračnih baza i postrojbi u prekomorskim misijama, nacrtom dokumenta predlaže se i smanjenje broja FREMM fregate za čak nekoliko plovila od ukupno 17 planiranih. Dokumentom se također odbacuje akvizicija šest podmornica klase Barracuda zbog prevelikih troškova i proračunskog nedostatka sredstava.

M. PTIĆ GRŽELJ

Novi flotni tanker za indijsku mornaricu

TALIJANSKA brodograđevna kompanija Fincantieri potpisala je ugovor o gradnji i dostavi jednog flotnog tankera ili "prekrcajnog" opskrbnog broda (Auxiliary Oiler Replenishment - AOR) indijskoj ratnoj mornarici. Ugovorna vrijednost novoga tankera iznosi oko 200 milijuna dolara, a gradit će se u jednom od Fincantierijevih brodogradilišta u Italiji, dok je utvrđeni rok dostave indijskoj mornarici 2010. godine.

Primarna uloga "prekrcajnih" opskrbnih brodova ili flotnih tankera (AOR) jest opskrba drugih ratnih brodova dizelskim gorivom. Uz tu klasičnu ulogu, novije zadaće su opskrba zrakoplovnim gorivom pa čak i pitkom vodom. Osim prekrcaja tekućina, AOR brodovi dostavljaju i hranu te streljivo. Kruti teret najčešće se prebacuje na brodove vertikalnim transportom, odnosno helikopterima iako postoji stariji način prekrcaja s broda na brod pomoću sajli i kolotura, a u manjem broju slučajeva pomoću dizalica. Da bi se olakšao i ubrzao posao prekrcaja krutih materijala, oni se sve češće pakiraju u kontejnere ili na posebne palete. Zbog toga najsuvremeniji AOR brodovi imaju posebno prilagođene

dijelove broda za smještaj ISO kontejnera te radni prostor za prekrcaj tereta iz njih na palete. Baš zbog sve veće potrebe skladištenja streljiva i druge opreme, moderni AOR brodovi imaju sve veće kapacitete za prihvrat krutih tvari. Za prihvrat hrane potrebne su i velike hladene prostorije ili posebno pripremljena mjesta s potrebnim priključcima za napajanje električnom energijom kontejnera s vlastitim sustavom hlađenja.

Osnovna obilježja novog prekrcajnog broda su duljina preko svega 175 m, duljina između perpendikulara 162,7 m, projektna širina 25 m, najveća istisnina oko 27 500 t, uz koju je vezan gaz od oko 9,1 m. Propulzijski sustav se temelji na dva dizel-motora, svaki maksimalne snage 10 000 kW u kontinuiranom pogonu koji uz 15 760 t maksimalnog transportnog tereta može postići brzinu od 20 čv, dok mu je ekonomska brzina 16 čv. Na krmenom dijelu glavne palube smještena je letna paluba, a ukupan broj posade s dodatnim vojnim osobljem iznosi

248. Indijski tanker, prema najnovijim MARPOL-ovim pravilima o zaštiti okoliša, ima dvostruko dno i dvostruke bočne stranice te sposobnost istodobnog punjenja gorivom do četiri broda.

Objavljeno je da Indija treba tri AOR broda u sljedećih 15-ak godina. Trenutačno se samo nagađa o mogućnosti gradnje dodatna dva tankera na indijskim navozima uz neizbježnu tehničku i savjetodavnu potporu Fincantierija, no konačna odluka o tom pitanju nije donesena. Narudžba prvog flotnog tankera dio je offset programa kojim se Fincantieri obvezao na obavljanje 30% izravnih radova na indijskom novom nosaču zrakoplova. U suradnji s brodogradilištem Cochin, na čijem se navozu gradi nosač zrakoplova, talijanski brodograđevni div osigurao je potporu pri projektiranju nosača te inženjering integracijskih usluga.

M. PTIĆ GRŽELJ

Eye-On

mlade snage, koje se inače redovito novače kroz QinetiQov program "Cortex early career training scheme" zapošljavanja mladih stručnjaka, primile su Judges Merit Award za dizanje Eye-On mini bespilotnog sustava na elektropogon, čija je vrlo važna odlika, uz niske proizvodne i operativne troškove, svestranost u primjeni letjelice. To se ogleda i u činjenici da Eye-On ne mora funkcionirati samo kao zrakoplovna senzorska platforma nego se može rabiti i kao zemaljski senzor. Letjelica, koju krase izvrsna pokretljivost, stabilnost i izdržljivost u zraku, ima mogućnost okomitog polijetanja i

slijetanja, vrlo jednostavnu tranziciju iz okomitog u vodoravni let, male je vizualne zamjetljivosti te malog zvučnog potpisa unatoč uporabi dvaju elektromotora. Letjelica je malog raspona krila (1,5 m), izuzetno lako sklopiva, odnosno po sklapanju je malog promjera. QinetiQ zasad ne navodi točno kakav je paket elektrooptičke opreme za nadzor iz zraka ugrađen u Eye-On letjelicu, te se pretpostavlja da je integrirana postojeća COTS (commercial-off-the-shelf) tehnologija nove generacije. Općenito, cijela letjelica je izrađena pomoću COTS postojećih industrijskih komponenti.

I. SKENDEROVIĆ

TIM mladih inženjera i znanstvenih novaka iz britanske tvrtke QinetiQ tijekom kolovoza pobijedila je na Grand Challengeu na izborom natječaju ministarstva obrane Velike Britanije za inovativni dizajn novih bespilotnih sustava. QinetiQove

Protuminska kriza - iskorištena šansa razvoja (III. dio)

U suradnji HCR i HCR-CTRO, od 2004. godine svake se godine organizira međunarodni znanstveno-stručni simpozij "Humanitarian demining" u Šibeniku, koji privlači velik broj stručnjaka iz cijelog svijeta, posebno MAC-ova i GICHD. U sklopu toga se, na temelju hrvatskog modela razminiranja, praktično na poligonu Gaj kod Skradina, izvode praktične vježbe uporabe strojeva, detektora i druge opreme

Dinko MIKULIĆ, Ivan TOTH, Vjekoslav STOJKOVIĆ

Simpozij je tako postao prepoznatljivo referentno mjesto primjene suvremene tehnologije razminiranja i davanja smjernica. Republika Hrvatska je u suradnji s nizom međunarodnih organizacija prepoznata kao partner koji posjeduje znanstvenu, stručnu i organizacijsku infrastrukturu za primjenu novih tehnologija razminiranja. Rejting HCR-a u međunarodnoj zajednici potvrđuje održavanje XI. sastanka direktora svih svjetskih centara u Hrvatskoj 2008. godine, i to prvi put izvan Ženeve.

Koncept iskorištenja protuminske krize temelji se na izlasku na međunarodnu scenu hrvatske ponude protuminskog rješenja. U razdoblju od osnivanja HCR do danas, postig-

nuti su visoki rezultati protuminskog djelovanja u Republici Hrvatskoj i ostvarena je suradnja s relevantnim međunarodnim subjektima protuminskog djelovanja, i suradnja s velikim brojem država u svijetu. Za to su dobivene visoke ocjene relevantnih stranih subjekata za mjerenje učinkovitosti hrvatskog modela humanitarnog razminiranja. Međunarodnoj zajednici, na globalnom planu, Vlada RH nudi sljedeća rješenja:

- uspostavu nacionalnog centra za protuminsko djelovanje,
- zakonsku, podzakonsku i normativnu regulativu, SOP,
- minsko-informacijski sustav, geo-informacijski sustav,
- ortofoto sustav,

- sustav planiranja operativnih planova,
- edukaciju pirotehničara, raznih specijalista iz područja razminiranja,
- edukaciju menadžmenta u razminiranju,
- evaluaciju, testiranje opreme,
- klaster hrvatskih tvrtki za razminiranje,
- isporuku strojeva i opreme za razminiranje,
- izradu normi za provedbu humanitarnog razminiranja.

Prema navedenom, ispunjeni su postavljeni kriteriji razvoja za aktivno iskorištenje protuminske krize. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Mijanmar - pola stoljeća vojnog režima

Snažan ciklon s monsunskim kišama koji je u svibnju pogodio Mijanmar (bivšu Burmu) u jugoistočnoj Aziji odnio je na desetke tisuća života. Krizu je pogoršalo odbijanje mijanmarskog vojnog režima da otvori granice stranim humanitarnim organizacijama. Tako je ta prirodna katastrofa nakon duže vremena usmjerila pozornost svjetskih medija na jedan od najdugovječnijih vojnih režima na svijetu

— Hrvoje BARBERIĆ —

Snažan ciklon s monsunskim kišama koji je u svibnju pogodio Mijanmar (bivšu Burmu) odnio je na desetke tisuća života, a krizu je dodatno pogoršalo odbijanje mijanmarskog vojnog režima da otvori granice stranim humanitarnim organizacijama. Ciklon Nargis je prohujao regijom te je iza njega u delti najveće mijanmarske rijeke Ayeyarwady ostalo najmanje 78 tisuća mrtvih, dok se prema nekim procjenama broj stradalih penje i na 150 tisuća. Prvih dana krize, vojni režim je odbijao ulazak humanitarnaca u zemlju zbog straha od infiltracije stranih obavještajnih organizacija, i tek poslije dopustio dolazak ekipama iz UN-a i ASEAN-a. Vojni

režim su Ujedinjeni narodi naknadno optužili i za preusmjeravanje humanitarne pomoći, te je prema navodima UN-a najmanje 15 posto novca namijenjenog stradalnicima završilo u druge svrhe. Tako je ta prirodna katastrofa usmjerila nakon duže vremena pozornost svjetskih medija na jedan od najdugotrajnijih vojnih režima na svijetu. Naime, mijanmarska se vojska još krajem pedesetih godina počela miješati u upravljanje zemljom, da bi nakon vojnog udara - s nekoliko manjih prekida - od tada neprekidno vlada-la zemljom.

Bivša britanska kolonija Burma postala je neovisna 1948. godine na čelu s prvim predsjednikom

Sao Shwe Thaikom. U zemlji je odmah izbio građanski rat između snaga vlade u Rangoonu i oružanih skupina raznih manjinskih etničkih zajednica te čak tri oružane skupine komunističkih gerilaca, dok su sjeverne dijelove zemlje još uvijek držale kineske kuomintanške snage. Pobjeda komunista u Kini i nastavak američke potpore kuomintanškoj prisutnosti u Burmi doveli su do promjene u vanjsko-političkim prioritetima te zemlje, odnosno do distanciranja prema SAD-u te odbijanja ulaska u SEA-TO pakt. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr*

UN OCHA

Sea King Mk 7 - mornarički leteći radar

Novi radar Searchwater 2000AEW omogućio je Sea King Mk 7 ASaC-u otkrivanje i praćenje ciljeva na kopnu, što je britanska vojska dobro iskoristila tijekom operacije Telic

— Pripremio Tomislav JANJIĆ —

Prošlo je nešto više od 25 godina otkad je argentinsko osvajanje britanskih Falklandskih otoka u južnom Atlantiku natjeralo britansku ratnu mornaricu da u samo nekoliko tjedana razvije posebni helikopter za kontrolu zračnog prostora na malim visinama i površinu mora, Sea King Mk 7 Airborne Surveillance and Control (ASaC). Projekt nazvan Low Altitude Surveillance Task (LAST) pokrenut je 10. svibnja 1982., samo tjedan nakon što je argentinski protubrodski vođeni projektil Exocet najprije zapalio, a onda i potopio razarač HMS Sheffield. Unutar LAST programa odlučeno je da se protupodmornički helikopter Sea King opremi radarom ARI 5980 Searchwater Mk 1, koji se već rabio na britanskim mornaričkim patrolnim avionima Nimrod MR Mk 2.

Brzina kojom je LAST program ostvaren već je postala legendarna. Najprije je s jednog Sea Kinga HAS Mk 2 uklonjena sva protupodmornička oprema, kako bi se dobio prostor za ugradnju Searchwatera i neophodnih prikaznika. Potpuno stabilizirana antena ugrađena je u radom na desnom boku helikoptera. Antena je ovješena na hidrauličku ruku koja je omogućavala njezino podizanje (dok je helikopter bio na zemlji ili brodu), te njezino spuštanje u radni položaj tijekom leta.

Na kraju je rat oko Falklanda završio prije nego što su prva dva helikoptera isporučena britanskoj ratnoj mornarici u kolovozu 1982. Unatoč tome postavljen je svojevrtni rekord u razvoju nove vrste letjelice, koji je trajao samo 90 dana. Osim toga, britanska ratna mornari-

ca je dobila učinkovit leteći radar, koji joj je donio mogućnost kontrole zračnog prostora na malim visinama i površine mora daleko izvan horizonta brodskih radara.

Zbog toga je odlučila nastaviti daljnji razvoj helikoptera Sea King AEW (airborne early warning), ali ovaj put studioznije i polakše. Tako je nastao Sea King AEW Mk 2A, poznatiji kao Sea King Whisky (SKW). I on je dobio dva monokromna prikaznika, identifikacijski (IFF) sustav Cossor IFF 3570 Jubilee Guardsman i sustav za elektroničko djelovanje Racal MIR-2 Orange Crop. Nakon početnih testiranja, Sea King Whiskyji ukrcani su na britanske lake nosače zrakoplova klase Invincible. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Povijest japanskog podmorničarstva od 1900. do 1918. (II. dio)

Od samog uspostavljanja podmorničarske službe u Imperijalnoj ratnoj mornarici, njihovim stratezima bilo je jasno da stupanj razvoja japanske strojogradnje i brodogradnje te napose nedostatak iskustva na tom području neće dopustiti izgradnju vlastitih projekata još neodređeno vrijeme. Izlaz u takvoj situaciji bila je kupovina podmornica od europskih proizvođača

Igor SPICIJARIĆ

U skladu s usvojenom strategijom o nabavi podmornica i, po današnjoj terminologiji, tzv. transferu tehnologije, tadašnje japanske vojne vlasti poslale su svoje emisare u Europu. Jedna od prvih destinacija koju su japanski emisari posjetili bila je Velika Britanija. U poslovnim pregovorima koji su tijekom 1905. i 1906. godine vođeni s predstavnicima brodogradilišta Vickers, japanski su pregovarači nastojali željenu kupovinu ostvariti pod maksimalno povoljnim uvjetima. Pregovori o kupovini podmornica od britanskog Vickersa konačno su zaključeni 1907. godine. Sklopljen je međudržavni ugovor o kupnji podmornica klase C1 i C2.

Prema odrednicama međunarodnog ugovora, bila je dogovorena izgradnja i isporuka pet podmornica: dviju podmornica tipa C1 i triju podmornica tipa C2.

Projektiranje i izgradnja prvih dviju podmornica započeli su sredinom

1907. godine u Vickersovu brodogradilištu u Barrow-in-Furnessu. Bile su završene istog dana, 19. svibnja 1908. Nakon predmontažne provjere svih sastavnih dijelova, podmornice su u sekcijama ukrcane na japanski parni teretnjak, koji ih je prebacio u Japan. Sastavljanje podmornica obavljeno je u Imperijalnom mornaričkom arsenalu u pomorskoj bazi Kure. Sastavljanje i probna testiranja podmornica završena su za godinu dana te su primljene u mornaričku službu potkraj veljače i početkom ožujka 1909. Ove dvije prinove u japanskoj podmorničarskoj floti dobile su kodne oznake 8 i 9. Označavanje japanskih podmornica isključivo brojevima zadržat će se sve do 1. travnja 1924. Tada su kodne oznake ovih podmornica bile promijenjene u HA-1 i HA-2.

Ugovor potpisan s britanskim Vickersom predviđao je izgradnju još triju podmornica tipa C2 godinu

dana nakon što podmornice tipa C1 uđu u sastav Imperijalne mornarice. Podmornice tipa C2 tek su se minimalno razlikovale od tipa C1. Bile su to klasične obalne podmornice, s benzinsko-električnim pogonom i naoružanjem koje su činila dva torpeda te pričuvnom istisnimom tek nešto većom od 12%. I one su u potpunosti izgrađene u brodogradilištu u Barrow-in-Furnessu i potom teretnim brodovima prebačene u Japan, gdje je njihovo sklapanje, završno opremanje i porinuće obavljeno u vojnom arsenalu u Kureu.

Sve tri podmornice tipa C2 završene su u ožujku 1911., a ušle su u službu u kolovozu iste godine. Pri porinuću dobile su kodne oznake 10, 11 i 12, koje su od 1. travnja 1924. bile promijenjene u HA-3, HA-4 i HA-5. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnici.hr

Politički atentati (XX)

Solomon Bandaranaike (1959.)

Šrilanskog predsjednika Solomona Bandaranaikea u rujnu 1959. godine ubio je budistički monah. Iako je Bandaranaike favorizirao budizam, skupina budističkih monaha organizirala je njegovo ubojstvo iz posve nepolitičkih pobuda

— Hrvoje BARBERIĆ —

■ Iako rođen kao kršćanin, Bandaranaike je prešao na budizam kako ne bi bio diskvalificiran u političkoj karijeri

Šrilanski predsjednik Solomon West Ridgeway Dias Bandaranaike rođen je 1899. godine u Colombu, glavnom gradu Cejlona (od 1972. godine Šri Lanka), u obitelji sinhaleških kršćana. Bandaranaike je studirao pravo na sveučilištu Oxford u Velikoj Britaniji. Iako je rođen kao kršćanin, poslije je prešao na budizam kako ga religijska pripadnost ne bi diskvalificirala u političkoj karijeri. Nakon povratka na rodni otok, koji je tada još uvijek bio britanska kolonija, 1926. godine pridružio se Ujedinjenoj nacionalnoj stranci te je od 1931. do 1951. obavljao različite stranačke i ministarske dužnosti. Bandaranaike je

1951. godine napustio ministarsku poziciju te je zajedno sa svojom frakcijom Sinhala Maha Sabha istupio iz stranke da bi osnovao Slobodarsku stranku.

Pobjeda na izborima

Pedesetih godina na Cejlonu je ojačao sinhaleški nacionalizam, te je na valu nacionalnog sentimenta pobjedu na parlamentarnim izborima 1956. godine odnijela Bandaranaikeova Slobodarska stranka zajedno s koalicijom još tri lijeve stranke. Bandaranaike je promijenio politički smjer zemlje te se na području vanjske politike udaljio od zapadnih zemalja. Deklarirao je po-

litiku neutralnosti, ali za vrijeme njegova premijerskog mandata Cejlon se okrenuo Sovjetskom Savezu i Kini, iako je istodobno primao gospodarsku pomoć i od Sjedinjenih Država.

Jedan od politički nepromišljenih poteza Bandaranaikeove vlade bila je odluka da umjesto engleskog jedinim službenim jezikom u zemlji proglasi sinhaleški jezik, unatoč tome što etnički Tamili čine znatan udio stanovništva. Ta je odluka antagonizirala Tamile i Sinhaleze te već u svibnju 1958. diljem otoka izbijaju sukobi između dviju etničkih zajednica, koji završavaju pogromima manjinskih Tamila. Kad je kriza izbila, Bandaranaike je proglasio izvanredno stanje u zemlji i zabranio aktivnosti najjače tamilske političke stranke. Istodobno je odbacio svaku mogućnost federalizacije Cejlona,

■ Bandaranaike na čelu Slobodarske stranke odnosi pobjedu na parlamentarnim izborima 1956. godine

čime je postavio okvir za sukob koji traje do danas.

Atentator - budistički monah

Bandaranaikeov ubojica bio je budistički monah Talduwe Somarama, rođen 1915. godine. Somaramu je kao neposrednog izvršitelja angažirao Mapitigama Buddharakkitha, poglavar budističkog hrama Kelanyja. Bandaranaike je favorizirao budističku religiju naspram hinduizmu, a njegova se stranka uvelike oslanjala na budističke monahe pomoću kojih je dopirala do narodnih masa Sinhaleza u ruralnim područjima.

Iako se špekuliralo da je razlog atentatu na Bandaranaikea bila prijetnja religiji koju su u njegovoj lijevoj političkoj orijentaciji vidjeli budistički monasi, motiv je bio nepolitičke prirode. Naime, Buddharakit-

■ Njegova se stranka oslanjala na budističke monahe kako bi doprla do masa u ruralnim područjima

■ Bandaranaikeovi politički potezi pedesetih godina doveli su do sukoba između Sinhaleza i Tamila koji traje do danas

ha je bio jedan od važnijih ljudi u Bandaranaikeovoj predizbornoj kampanji 1956. godine, no nakon izborne pobjede Bandaranaike ga je potisnuo na marginu te u tri godine vlasti Slobodarske stranke Buddharakkitha nije dobio priliku utjecati ni na jednu vladinu odluku. Dva mjeseca prije atentata, Buddharakkitha je planirao uvoz velikih količina riže iz Burme i Tajlanda na Cejlon, no njegov poslovni plan je propao kada mu je cejlonska vlada uskratila koncesiju. Stoga je Buddha-

rakkitha angažirao monaha Somaramu za atentat na Bandaranaikea te mu predstavio akciju kao stvar od nacionalne važnosti.

Na dan atentata 25. rujna 1959. Somarama je dobio priliku posjetiti premijera Bandaranaikea u njegovoj kući. Somarama je strpljivo u predvorju pričekao Bandaranaikea da završi svoje dnevne obveze. Kad ga je premijer pozdravio na tradicionalan budistički način, monah je izvukao pištolj skriven u halji te iz neposredne blizine ispalio u njega

četiri metka. Bandaranaike je odmah otpremljen u bolnicu, gdje je imao čak šest operacija, no unatoč tome umire sljedeći dan.

Atentator Somarama je, u razmjeni vatre s premijerovim osiguranjem, ranjen pri pokušaju bijega s mjesta atentata. Na suđenju urotnicima, koje je počelo u veljači 1961. godine, monah je kao neposredni izvršitelj osuđen na smrtu kaznu, a organizator atentata i glavni urotnik Buddharakkitha samo na doživotni zatvor. Iako je Bandaranaike ukinuo smrtu kaznu, nakon njegove smrti vlada je izmijenila zakon te retroaktivno osudila Somaramu na smrt vješanjem. Zanimljivo je da se Somarama, iako budistički monah, upravo obrnuto od svoje žrtve, uoči izvršenja smrtne kazne obratio na kršćanstvo.

Solomona Bandaranaike je na čelu Slobodarske stranke zamijenila supruga Sirimawo Ratwatte Dias Bandaranaike, koja je 1960. godine postala prva žena premijer u svijetu, a njegova kći Chandrika Kumaratunga također je poslije postala premijerka Šri Lanke. Bandaranaikeova politička zaostavština u obliku sukoba Sinhaleza i Tamila traje do danas, a njegovo ubojstvo obilježilo je početak dugog niza političkih atentata na Šri Lanki. ■

Marinko Ogorec: *Putinova Rusija - novi uspon stare vojne sile*, Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2008.

Autor knjige Marinko Ogorec dugogodišnji je djelatnik MORH-a i pripadnik OSRH-a, koji je obnašao mnoge dužnosti u obrambenom sustavu, a u sklopu vojno-diplomatske karijere posebno se ističe njegov četverogodišnji mandat u Ruskoj Federaciji, gdje je bio prvi vojni izaslanik RH. To mu je iskustvo, daka-ko, umnogome pomoglo u razumijevanju tamošnjih aktualnih događaja, kao i u pisanju ove, pete knjige. Objavio je uz to brojne znanstvene, stručne i publicističke članke, a bavi se i nastavnim radom kao stručnjak za diplomaciju.

Ova vrlo zanimljiva i aktualna knjiga predstavlja nam Rusiju iz geopolitičkog i gospodarskog te sigurnosnog kuta u pet dijelova. Prvi dio govori o raspadu Sovjetskog Saveza, drugi opisuje Jeljcinovo razdoblje, a treći se bavi novim usponom Rusije, dok posljednja dva dijela predstavljaju organizaciju sustava nacionalne sigurnosti i vojno-industrijski kompleks.

"Knjiga je vrijedno politološko djelo, koje ima publicistički i znanstveno-istraživački aspekt", ocijenio je recenzent Dario Matika, uz napomenu da je lako čitljiva i pristupačna široj čitateljskoj publici, a istodobno ima sve elemente znanstvenog rada: obiluje relevantnim informacijama, statističkim pokazateljima i analizama. Na temelju svih tih podataka, autor nam nudi i odgovarajuća predviđanja mogućeg razvoja događaja te donosi zaključak u kojemu između ostalog piše: "Što se Rusije tiče, u njezinu budućnost i napredak nije potrebno sumnjati. Teritorijalno najveća zemlja svijeta, s golemim materijalnim resursima i ljudskim potencijalima, svakako ima jasnu perspektivu." Parafrazirajući autora, možemo zaključiti da ne treba sumnjati ni u budućnost njegove najnovije knjige, kojoj predviđamo brojno čitateljstvo i dobre kritike.

Mirela MENGES

FILMOTEKA

Roker (kino)

- američka komedija
- trajanje: 102 min
- redatelj: Peter Cattaneo
- distributer: Continental film
- uloge: Rainn Wilson (Robert "Fish" Fishman), Christina Applegate (Kim), Josh Gadd (Matt)...

Zaboravljeni roker, poznatiji kao Robert "Fish" Fishman, bio je bubnjar u rok bendu u osamdesetima. Živio je rock 'n' roll san... dok ga nisu izbacili iz grupe. Dvadeset godina poslije, očajni stari roker pridružuje se bendu svog nećaka, A.D.D., i napokon postiže status rok božanstva koji je oduvijek smatrao da zaslužuje. Svojim iskustvom i "spretnošću" odvest će svoje mnogo mlađe kolege iz benda na provod života...

Film je prije svega namijenjen školarcima viših razreda osnovne škole i srednjoškolcima, ali i "ocvalim rokerima", u čiju se skupinu samovoljno prijavljujem. Iako ga američki kritičari baš i nisu pomazili, te ga nazivaju lošom kopijom izvrsne *Škole roka* s Jackom Blackom iz 2003., mislim da mu ipak treba dati šansu. Prvo, *Roker* je labavo utemeljen na životnoj priči prvog bubnjara Beatlesa, Peta Besta, kojega su čupavci izbacili neposredno prije nego su postali slavni. Pojavljuje se u cameo ulozi na početku ovog filma (drži u rukama časopis Rolling Stone). Drugo, film je režirao čovjek koji se proslavio hit komedijom *Skidajte se do kraja*. Treće, scenarij potpisuje jedan od autora *Simpsona*. Četvrto, ljetu je kraj, a bezbrižna zabava u obliku sredovječnog bubnjara koji svira gol u kinima je pokraj vas. Iako mu je stražnjica svako malo u kadru, ne brinite se - cenzori upozoravaju jedino na upotrebu nedoličnog rječnika.

Leon RIZMAUL

Nutarnja sloboda

Vrlo često u razgovoru s ljudima slušam kako s velikim oduševljenjem govore o blagopokojnom kardinalu Franji Kuhariću i ističu kako je u presudnim trenucima stvaranja hrvatske države odigrao veliku ulogu. Pamte ga po mnogočemu, ali uvijek se vraćaju na isto: "Možete li nam negdje pronaći kardinalovu propovijed na Bistrici?" Ta me zamolba kao čovjeka i kao svećenika Katoličke crkve neobično veseli, jer vidim poštnu dušu hrvatskoga bića i hrvatskoga čovjeka, vidim spremnost na praštanje i kod onih koji su svakakve nepravde pretrpjeli, vidim želju za obnovom, odnosno za nutarnjom slobodom. Kardinalove riječi izgovorene na Mariji Bistrici na Veliku Gospu 1991. godine glasile su ovako: "Ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću zapaliti njegovu! Ako je razorio moju crkvu, ja neću ni dirnuti njegovu, dapače, čuvat ću je. Ako je napustio svoj dom, ja neću ni igle uzeti iz njegova! Ako je ubio moga oca, brata, sestru, ja neću vratiti istom mjerom nego ću poštivati život njegova oca, brata, sina, sestre!"

Ove antologijske riječi već davno su u sličnom obliku napisane u knjizi mudroga Siraha, pa je kardinal, kao čovjek Božji, samo dodatno apostrofirao ono što bi za svakoga čovjeka, a osobito za vjernika katolika, trebalo vrijediti za sva vremena. Bog je u Sirahovoj knjizi poručio: "Mržnja i srdžba jednako su gnušne i grešan ih čovjek obje u sebi nosi... Oprosti nepravdu svojemu bližnjemu, pa kad budeš molio grijesi će se tvoji oprostiti... Misli na konac svoj i prestani s mržnjom; sjeti se raspadanja i smrti i vrši zapovijedi..." Što nam preostaje? Čitati Bibliju i tražiti u knjigama ono što su mudri ljudi rekli i napisali. Nutarnje slobode nema bez ponašanja na koje nas poziva Biblija, mudri Sirah i pobožni Kuharić. Teško se mirimo sa sobom baš zato što se teško mirimo s drugima i razmišljamo o onome što su nam drugi nepravednoga učinili. A sve dok se takvim razmišljanjima bavimo u nama se rađaju negativni osjećaji i rezerviranost prema drugima. Zbog toga Isus apostolu Petru, na njegov upit koliko bi puta trebao oprostiti onima koji su ga povrijedili, odgovara: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam." Dakle, praštanje i život nisu matematika već, ako se hoće uživati nutarnja sloboda i živjeti po Božju, valja praštati uvijek. To je put sazrijevanja. Na takvo putovanje valja se uputiti i u tu pustolovinu treba ući što prije. Ako ne radi drugih, onda radi nas samih i naše nutarnje slobode.

Žarko RELOTA

16. rujna 1745.

Rođen feldmaršal Kutuzov

Jedan od najvećih svjetskih vojskovođa **Mihail Ilarionovič Kutuzov** rođen je 16. rujna 1745. u **St. Peterburgu**. Imao je impresivnu vojnu karijeru, koja je vrhunac dosegla u napoleonskim ratovima. Kada je **Bonaparte** u kolovozu 1812. krenuo na **Rusiju**, general Kutuzov je imenovan vrhovnim zapovjednikom ruske vojske. Kod **Borodina** je prihvatio izravan sukob, jedan od najkrvavijih u povijesti (u jednom danu je poginulo više od 90 tisuća ljudi). Bitka je ostala neodlučena, ali se poslije pokazalo da su **Francuzi**, propustivši priliku da pobijede, izgubili rat. Povukavši se dalje u unutrašnjost, Kutuzov je predao **Moskvu**. Napoleon je pobjedonosno ušao u **Kremalj** i zapalio grad. No, velika Napoleonova pobjeda označila je i početak njegova kraja. Ruska zima, oskudica, glad, te iznenadni napadi ruskih postrojbi pri povlačenju potpuno su uništili francusku vojsku. Kutuzov je imenovan general-feldmaršalom i zapovjednikom ujedinjene rusko-pruske vojske, koja je trebala dotući posrnule Francuze. U ostvarenju strateških planova, feldmaršala Kutuzova omela je smrt 13. travnja 1813. u pruskom mjestu **Boncau**.

16. rujna 1991.

Raketiran odašiljač na Sljemenu

U ponedjeljak 16. rujna, zrakoplovi jugoslavenskoga ratnog zrakoplovstva u niskom letu nad **Zagrebom** ispalili su šest raketa na televizijski odašiljač na **Sljemenu**. Rakete su eksplodirale tridesetak metara od odašiljača. Pogoden je zid strojarnice, a u uredu zgrade TV tornja u prizemlju buknuo je požar, koji je brzo ugašen. Bio je to tek početak agresorskih napada. Već sljedećeg dana jugozrakoplovi su preletjeli Zagreb čak 48 puta. Raketirani su položaji **Hrvatske vojske** pokraj naplatnih kućica na autocesti u Lučkom i sjeverni dio Zagreba. Na sljemenski TV odašiljač neprijateljski su se zrakoplovi obrušili još jednom. Tada je stradao sam toranj te je nastala veća šteta koja je prouzročila prekid u emitiranju. JNA je do tog vremena već uništila četiri radijska i televizijska odašiljača u Hrvatskoj, a još četiri je okupirala. Ipak, agresori nisu uspjeli onemogućiti stalno emitiranje hrvatskih radijskih i televizijskih programa, jer su u pričuvi postojali uređaji koji su odmah mogli zamijeniti uništene ili oštećene.

Leon RIZMAUL

informacije: 34-65-886

ZAGREBAČKE MAŽORETKINJE

AUDICIJA

150 nastupa u 15 zemalja
- Amerik, Francuska, Italija
- 1991. Hrvatska, Poljska, Srbija
- 1992. Poljska, Francuska, Italija

- godišnje nas vidi 12 milijuna ljudi
- 165 nastupa za Hrv. nogometni savez
- otvarali više od 100 svjetskih i europskih prvenstava
- 240 nastupa godišnje
- 220 nastupa na 85 različitih TV-a
- 550 novinskih članaka

u PALMOTIČEVOJ 30
četvrtak 18.09. u 20 h ili
subota 20.09. u 16 h

Prosječna članarina 50 kn
20% članova oslobođeno je plaćanja članarine

WEB INFO

www.bbc.co.uk/history/

Budući da se povijest čovječanstva uglavnom svodi na povijest ratova, sigurno je da među našim čitateljima ima mnogo zainteresiranih za **povijesne teme**. Želite li naći sve što vas zanima na jednom mjestu, toplo ćemo vam preporučiti link www.bbc.co.uk/history/. Riječ je o siteu najpoznatije svjetske elektronske medijske kuće, britanskog državnog ponosa **BBC-a**. Sve njihove web-stranice su impresivne, no ova koja se bavi poviješću posebno je dobro opremljena. Mogu se naći informacije o baš svim bitnim događajima od postanka ljudskog roda, a sve je podijeljeno u vrlo pregledne skupine. Možete se orijentirati kronološki, geografski ili pak prema imenima i događajima. Ipak, stranica nije kruto enciklopedijska, a atraktivno je vizualno opremljena, s mnogim popratnim sadržajima. Zanimljiv je podlink o arheologiji, zatim dječji kutak, obiteljski dio, multimedijalni sadržaji... Čak možete i testirati svoje znanje o povijesti u *on-line* tečajevima, igrama i zanimljivim kvizovima. Ukratko, ovom stranicom BBC se približio tome da vas povede na nešto što je najbliže putovanju kroz vrijeme...

Domagoj VLAHOVIĆ

SAVRŠENA PRECIZNOST*

BENNSHOT®
LASER SIGHT & TACTICAL LIGHT SYSTEMS

5. MOUNT SA 30000

30000

30000